

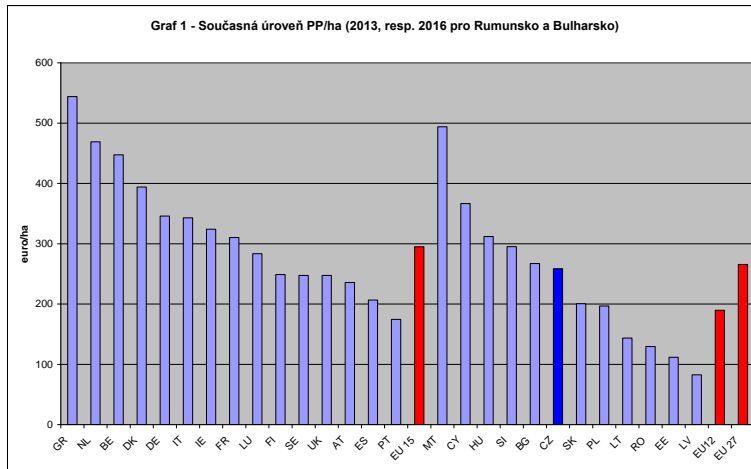
Ekonomika a budoucí SZP

Ing. Jaroslav Humpál
ÚZEI Praha

Osnova prezentace

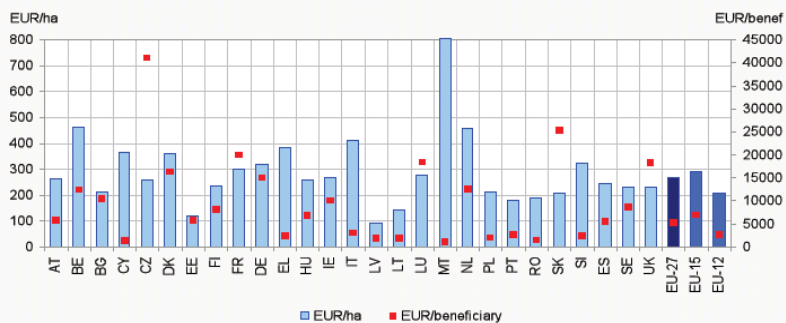
- ekonomické výsledky českého zemědělství v porovnání s EU 27
- komoditní analýzy
- do roku 2013
- možné modely budoucích PP ve světle Sdělení Komise ze dne 18.11.2010 o budoucí podobě SZP a dopady pro ČR.

100% výše přímých plateb

Průměrná platba na hektar a příjemce

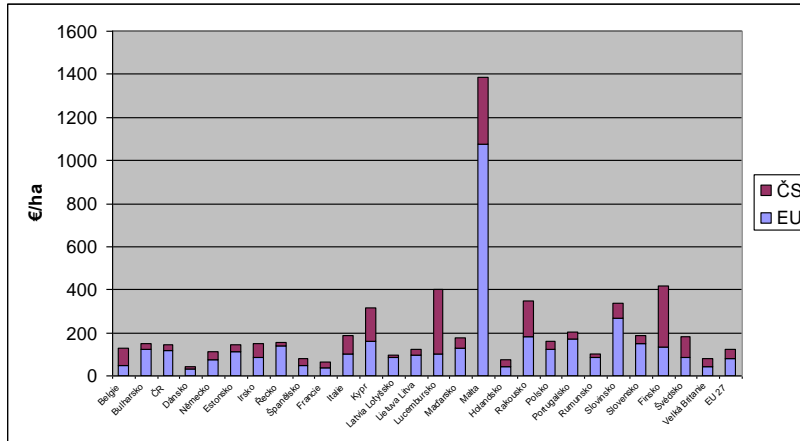
Figure 3: Average payments per beneficiary and per hectare.

Source: DG Agriculture and Rural Development.

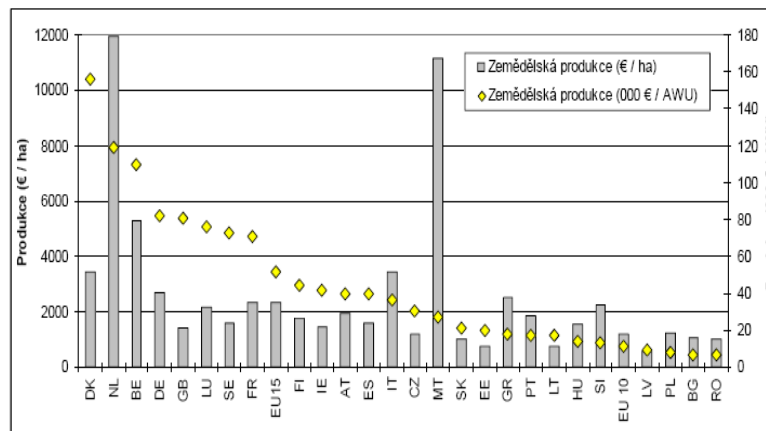
Note that this figure is a simplified calculation of direct payments based on the national envelopes of Member States after full phasing-in of direct payments in the EU-12 and the number of potentially eligible hectares in IACS for 2008.

EAFRD (průměr za rok – rozhodnutí č.545/2009) (ČS = národní kofinancování členského státu)

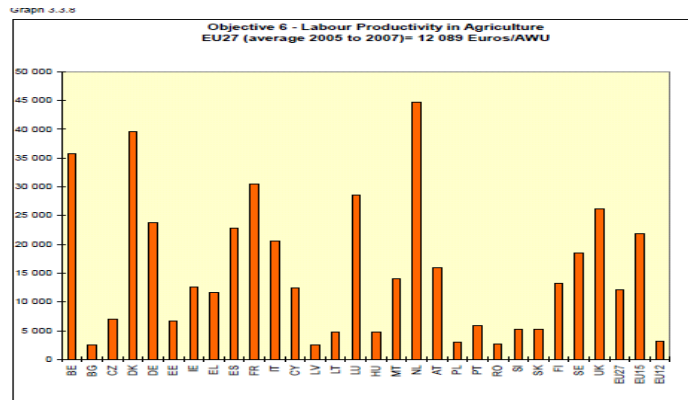

Ekonomické porovnání (AWU = přepočtený pracovník)

Graf 3. Hodnota zemědělské produkce v kupních cenách na ha z. p. (€/ha) a na AWU (tis. €/AWU)

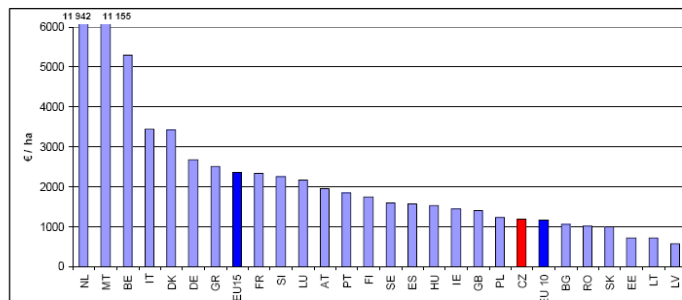

Produktivita práce

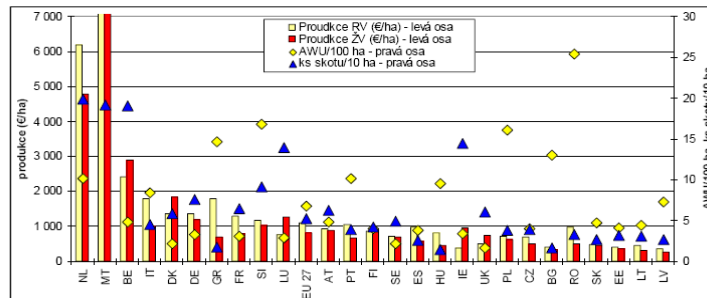
Produkce na hektar z.p.

Graf 1. Hodnota zemědělské produkce v kupních cenách³ na ha z. p. (€/ha)

Intenzita a produktivita

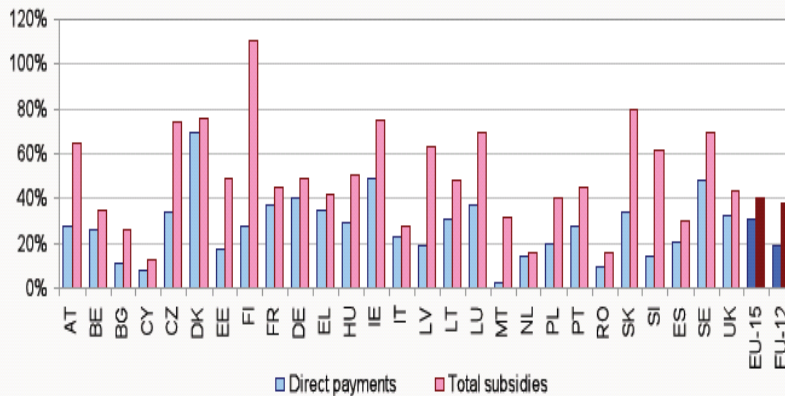
Graf 4. Základní ukazatele intenzity a produktivity evropského zemědělství

9

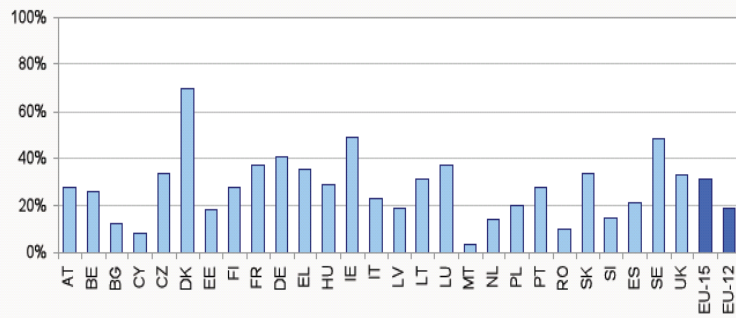
Podíl dotací na příjmu

Figure 7: Share of direct payments and total subsidies in agricultural factor income (avg. 2007-2009).

Podíl PP na příjmu

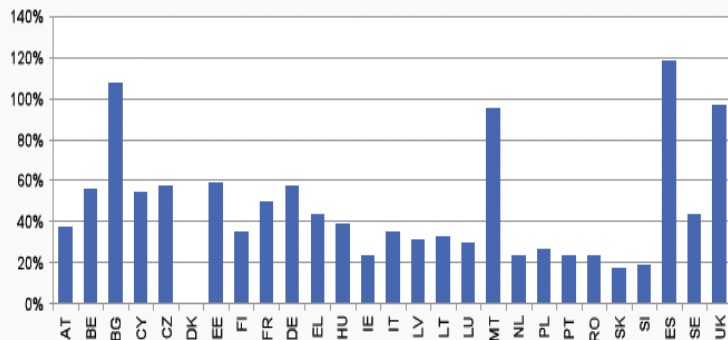
Figure 4: Share of direct payments in agricultural factor income (avg. 2007-2009).

Source: DG Agriculture and Rural Development.

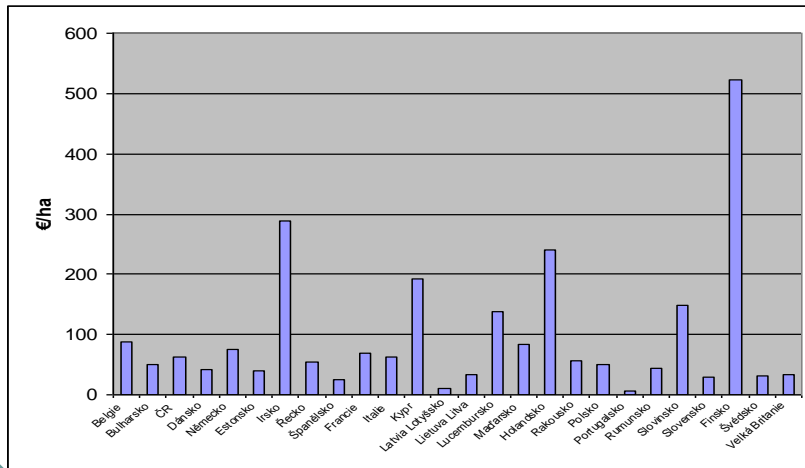
Poměr příjmů v zemědělství k příjmům v celém národním hospodářství

Figure 4: Agricultural income as a share of average income in the economy per Member State (2008-2009 average).

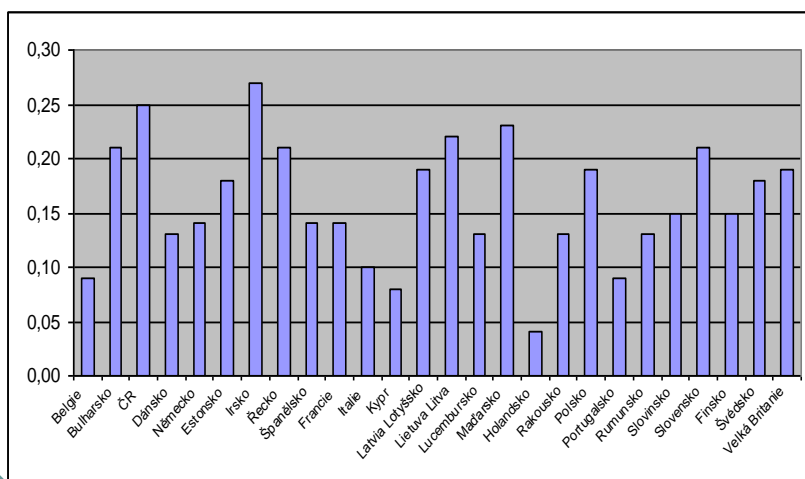

Národní výdaje €/ha (2008)

(bez EAFRD a top-up)

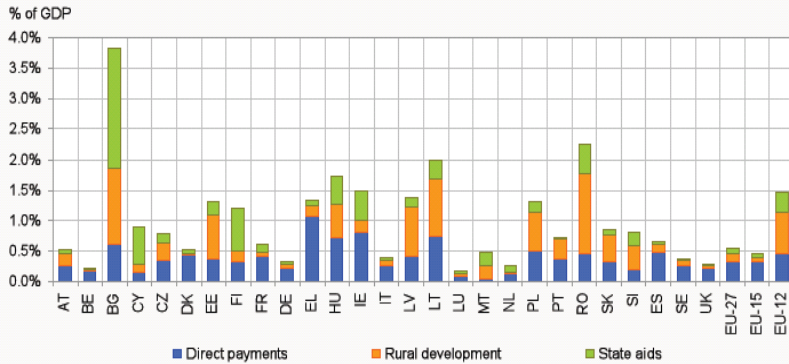

Poměr přímé platby/hodnota produkce (2009)

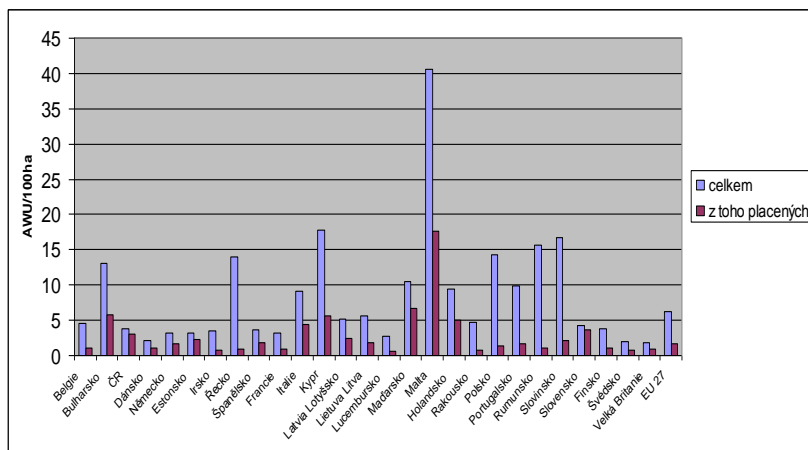

Podíl dotací na HDP

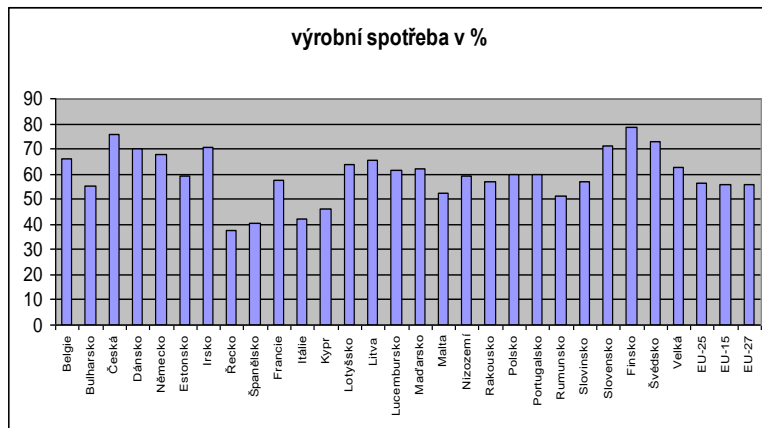
Figure 2: Total payments for agriculture in the Member States as share of their GDP (2009).

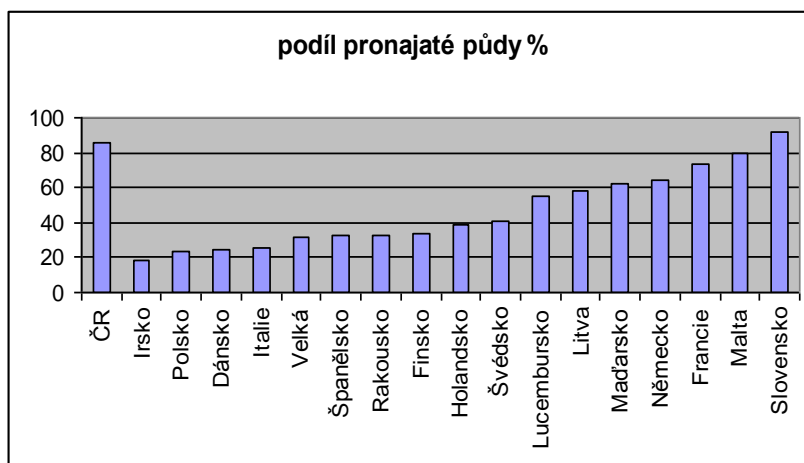
Počty pracovníků/100 ha

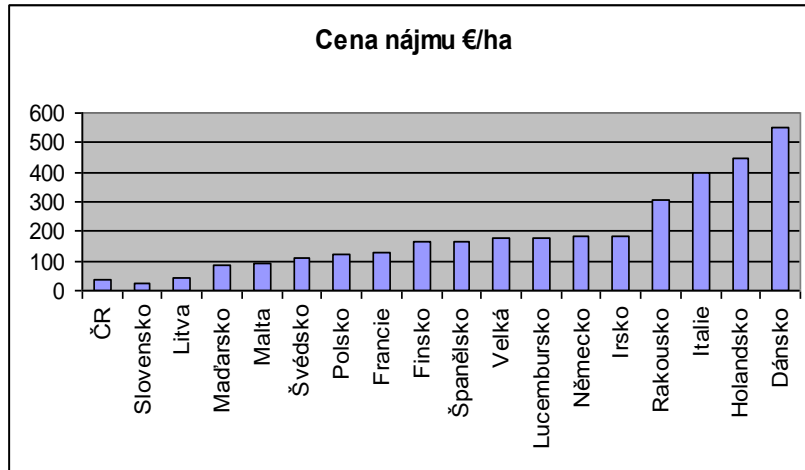
Výrobní spotřeba

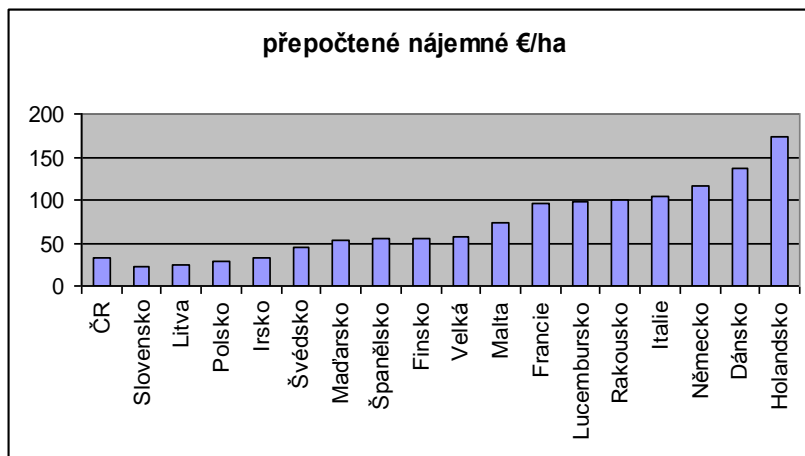
Podíl pronajaté půdy

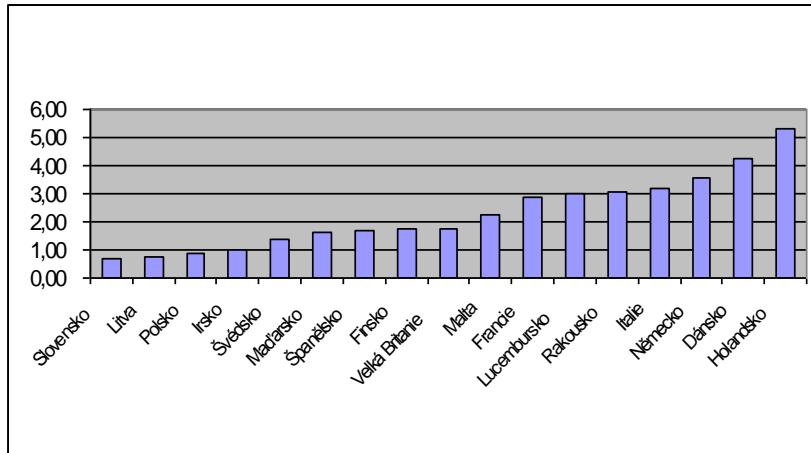
Cena nájmu

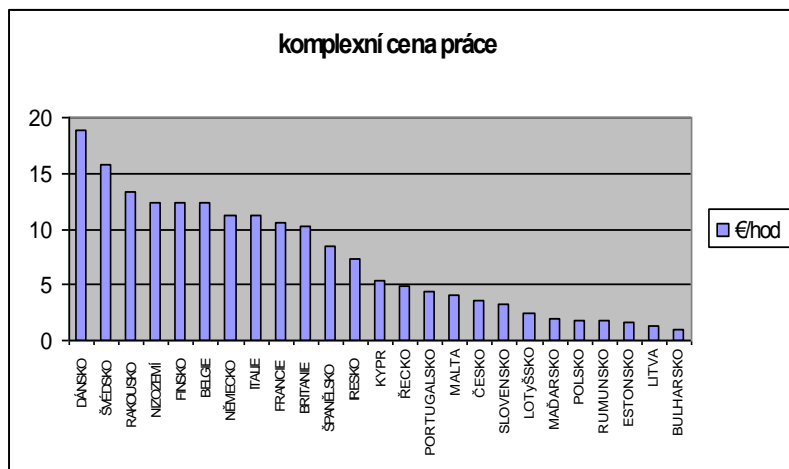
Přepočtené nájemné na průměrný ha

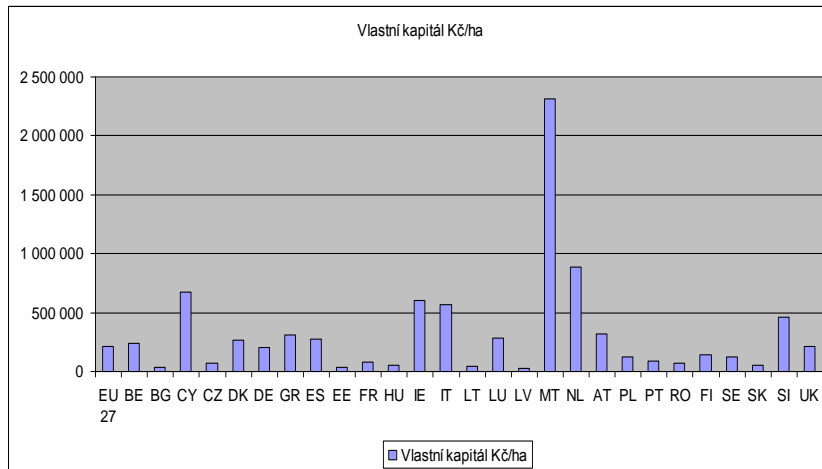
Porovnání nájemného – ČR = 1

Cena práce

Vlastní kapitál Kč/ha

Top-up 2011 a dále

Pro rok 2011 zatím nula, uvažuje se o cca 1,3 mld.

Pro roky 2012 a 2013 se uvažuje podpořit tzv. citlivé komodity z článku 68 nařízení 73/2009

Jedná se 3,5 % z tzv. 100% přímých plateb ve výši 909,3 mil. €

Tedy cca 800 mil. Kč

Pro roky 2012 a 2013 se musí dát do Bruselu do konce července

Článek 68 Ize

- a) pro:
- i) zvláštní druhy zemědělské činnosti, které jsou důležité pro ochranu či zlepšení životního prostředí,
- ii) zlepšení jakosti zemědělských produktů,
- iii) zlepšení uvádění zemědělských produktů na trh,
- iv) používání vyšších standardů v oblasti dobrých životních podmínek zvířat,
- v) zvláštní zemědělské činnosti, z nichž vyplývají dodatečné agroenvironmentální výhody

Článek 68 pokračování

- b) na vyrovnání zvláštních nevýhod, které ovlivňují zemědělce v odvětví mléka a mléčných výrobků, hovězího a telecího masa, skopového a kozího masa a v odvětví rýže v ekonomicky nebo ekologicky citlivých oblastech nebo v uvedených odvětvích pro ekonomicky citlivé druhy zemědělské činnosti;

Článek 68 pokračování

- c) v oblastech podléhajících programům restrukturalizace a rozvoje, aby nedocházelo k opouštění půdy a aby se vyrovnaly zvláštní nevýhody zemědělců v těchto oblastech;
- d) ve formě příspěvků na pojistné pro pojištění úrody, hospodářských zvířat a plodin;
- e) prostřednictvím vzájemných fondů pro nákazy zvířat a choroby rostlin a ekologické katastrofy

Článek 68 pokračování

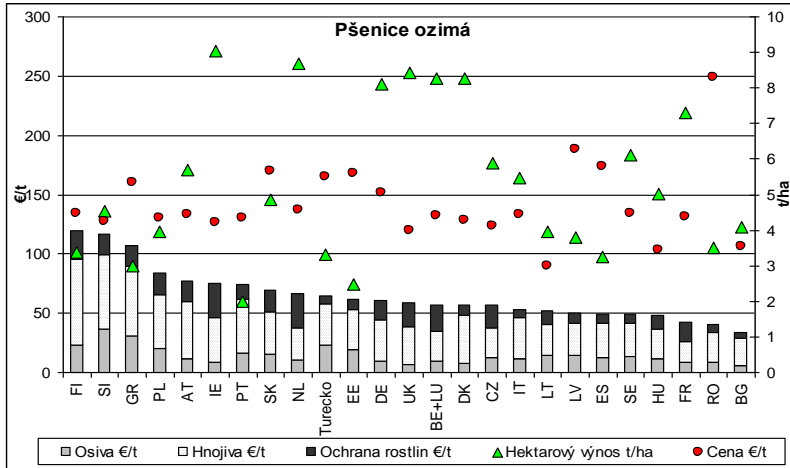
Nelze paušálně

U přežvýkavců přes kus nebo ha TTP

Pro prasata těžko hledat důvody (ŽP, pohoda zvířat)

V EU nikdo neposkytuje pro prasata, poskytuje hlavně na pasené přežvýkavce, kvalitní produkci hovězího a skopového

Struktura variabilních nákladů pšenice ozimé

Pšenice ekonomika

Ukazatel	MJ	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Soběstačnost	%	118,1567	134,9863	156,1004	152,9158	147,053
Ekonomika						
Průměrné náklady na jednotku	Kč/t	2970,06	3039,64	2725,794	3034,607	3076,231
CZV pšenice potravinářské	Kč/t	3150	4578	5106	2889	3392
CZV pšenice krmné	Kč/t	2548	3851	4498	2603	2957
Přímé platby	Kč/ha	4758,2	4546,6	4414,1	4894	4594,7
Přímé platby	Kč/t	1059,733	935,5144	765,0087	933,9695	920,7816
Nákladová rentabilita	%	6,06	50,61	87,32	-4,80	10,26
Souhrnná rentabilita	%	41,74	81,39	115,39	25,98	40,20

Ekonomika ječmen

Ukazatel	MJ	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Soběstačnost	%	118,1567	134,9863	156,1004	152,9158	147,053
Ekonomika						
Průměrné náklady na jednotku	Kč/t	2970,06	3039,64	2725,794	3034,607	3076,231
CZV pšenice potravinářské	Kč/t	3150	4578	5106	2889	3392
CZV pšenice krmné	Kč/t	2548	3851	4498	2603	2957
Přímé platby	Kč/ha	4758,2	4546,6	4414,1	4894	4594,7
Přímé platby	Kč/t	1059,733	935,5144	765,0087	933,9695	920,7816
Nákladová rentabilita	%	6,06	50,61	87,32	-4,80	10,26
Souhrnná rentabilita	%	41,74	81,39	115,39	25,98	40,20

Ekonomika řepka

Ukazatel	MJ	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Hektarový výnos	t/ha	3,01	3,06	2,94	3,18	2,83
Produkce	tis. t	880,20	1031,90	1048,90	1128,10	1042,40
Soběstačnost	%	124,59	149,81	163,87	163,66	132,80
Ekonomika						
Průměrné náklady	Kč/t	6334,81	6485,00	7395,00	7342,49	8235,27
CZV semene řepky olejné	Kč/t	6657,00	7418,00	9785,00	7104,00	7737,00
Přímé platby	Kč/ha	4758,20	4546,60	4414,10	4894,00	4574,90
Přímé platby	Kč/t	1580,80	1485,82	1501,39	1538,99	1616,57
Nákladová rentabilita	%	5,09	14,39	32,32	-3,25	-6,05
Souhrnná rentabilita	%	30,04	37,30	52,62	17,71	13,58

Mléko

Ukazatel	MJ	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Základní ukazatele produkce mléka							
Průměrný stav dojených krav	tis. ks	437,90	422,90	409,80	402,50	394,10	378,40
Průměrná roční užitkovost	l/ks	6253,70	6370,40	6548,30	6776,20	6869,90	6903,80
Míra soběstačnosti	%	125,50	123,00	119,60	123,20	121,24	118,91
Ekonomika							
Náklady na produkci	Kč/l	8,11	8,00	8,59	8,78	8,12	8,01
CZV mléko celkem	Kč/l	8,28	7,81	8,36	8,45	6,14	7,42
Přímé platby a dotace vstupů	Kč/VDJ	2006,60	2581,60	2548,90	1669,40	1461,30	1310,10
Přímé platby a dotace vstupů	Kč/KTPM		x	x	x	x	2244,40
Nákladová rentabilita	%	2,10	-2,38	-2,68	-3,76	-24,38	-7,37
Souhrnná rentabilita	%	14,67	12,75	11,06	8,54	-11,23	9,36
CZV EU	Kč/l	8,44	7,96	9,54	8,67	6,54	7,82

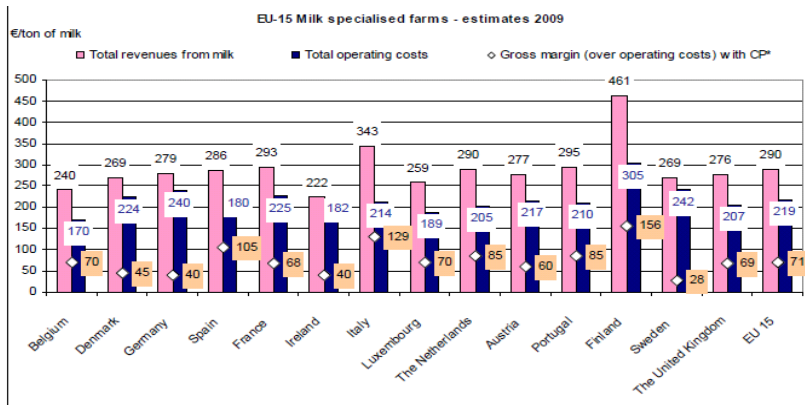
Mléko – náklady ČR Kč/l

podniky	2004	2005	2006	2007	2008
1/3 nejlepší	7,50	7,65	7,31	7,88	8,09
1/3 střed	8,34	8,49	8,41	8,83	9,14
1/3 nejhorší	9,14	9,16	9,45	10,16	10,31

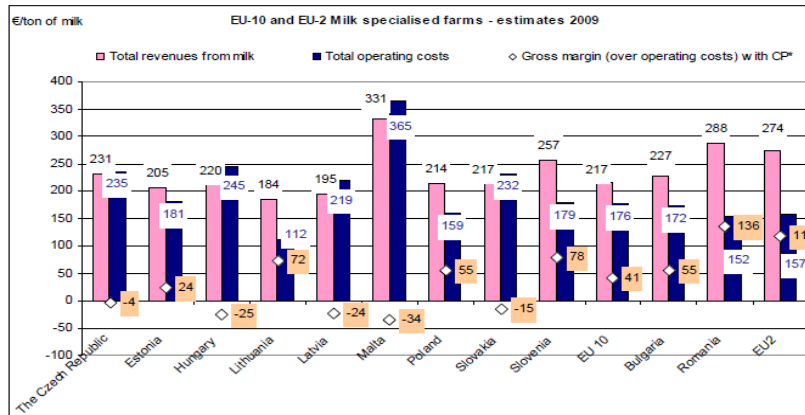
Základní definice

- Hrubá marže – tržby minus variabilní náklady
- Čistá marže (před vlastními faktory) – tržby minus variabilní náklady, odpisy a externí faktory (práce, půda - pachtovné, úroky)
- Čistá ekonomická marže (po vlastních faktorech) – čistá marže minus neplacená rodinná síla

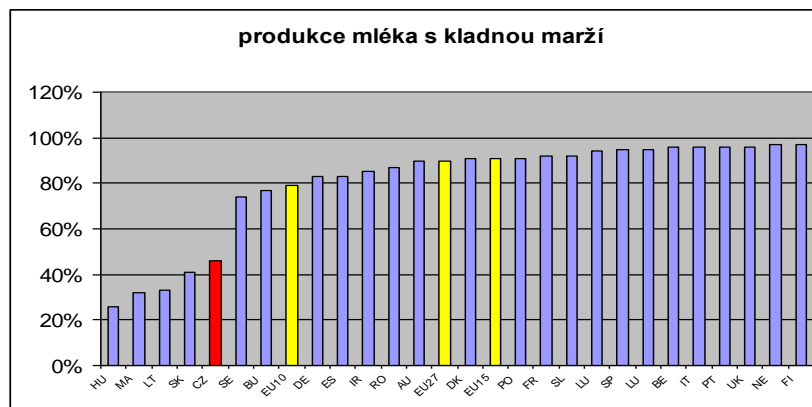
Mléko hrubá marže EU 15

Mléko hrubá marže EU 12

Produkce mléka s kladnou marží 2009

Výkrm býci – náklady ČR Kč/kg ž.h.

podniky	2004	2005	2006	2007	2008
1/3 nejlepší	45,41	45,33	46,65	52,19	53,79
1/3 střed	46,52	47,98	50,00	55,30	56,97
1/3 nejhorší	50,31	51,49	55,15	60,04	61,57

Býci

Ukazatel	MJ	2004	2006	2007	2008	2009	2010
Průměrný přírůstek býci výkrm	kg/ks/den	0,865	0,874	0,901	0,919	0,918	0,92
Soběstačnost	%	117,30	106,84	104,20	122,26	121,07	114,41
Ekonomika výkrmu byků							
Náklady na výkrm byků	Kč/kg ž. hm.	47,62	50,59	55,12	57,72	54,64	53,31
CZV jateční býci celkem	Kč/kg ž. hm.	38,02	41,23	38,75	38,00	39,14	38,93
Přímé platby a dotace vstupů	Kč/VDJ skotu	.	2581,60	2548,90	1669,40	1461,30	1310,10
Jednotková podpora celkem	Kč/kg ž. hm.		14,25	13,71	11,61	10,32	9,79
Nákladová rentabilita	%	-20,16	-18,50	-29,70	-34,16	-28,37	-26,97
Souhrnná rentabilita	%	-11,43	9,67	-4,83	-14,05	-9,48	-8,61
Přímé platby a dotace vstupů	Kč/KBTPM	.	0,00	0,00	2939,70	3280,40	2119,60
Cena EU jateční býci	EUR/100 kg j. hm.	246,42	315,82	301,47	319,38	319,42	319,40
Cena ČR jateční býci	EUR/100 kg j. hm.	190,70	269,54	263,07	288,70	280,26	292,67

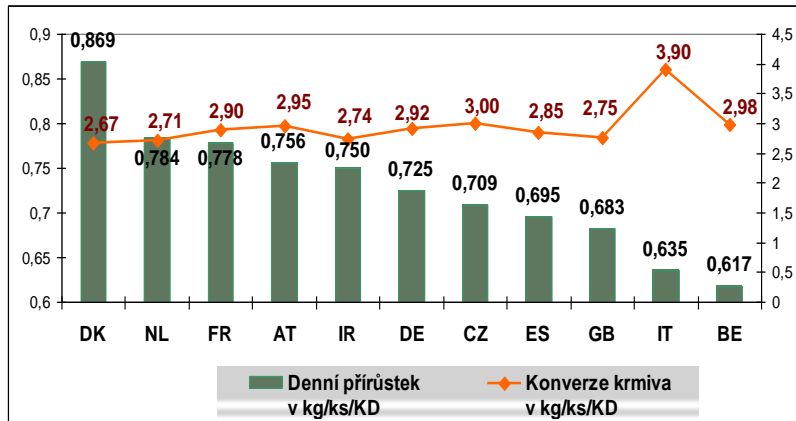
Prasata

Ukazatel	MJ	2006	2007	2008	2009	2010
Stavy prasat celkem	tis. ks	2840,4	2830,4	2433	1971,4	1909,232
Průměrný přírůstek prasata výkrm	kg/ks/den	0,7	0,709	0,704	0,727	0,727
Soběstačnost	%	79,67	78,74	74,03	65,09	63,83
Ekonomika výkrmu prasat						
Náklady na produkci	Kč/kg ž. hm.	33,71	35,74	38,59	33,97	33,50
CZV jatečná prasata celkem	Kč/kg ž. hm.	30,95	28,20	29,91	29,61	26,75
Přímé platby a dotace vstupů	Kč/kg ž. hm.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Souhrnná rentabilita	%	-8,19	-21,10	-22,49	-12,83	-20,15
Cena EU prasata tř. E	EUR/100 kg j. hm.	145,23	135,17	153,24	142,22	140,96
Cena ČR prasata tř. E	EUR/100 kg j. hm.	147,54	138,56	163,18	149,96	142,08

Prasata

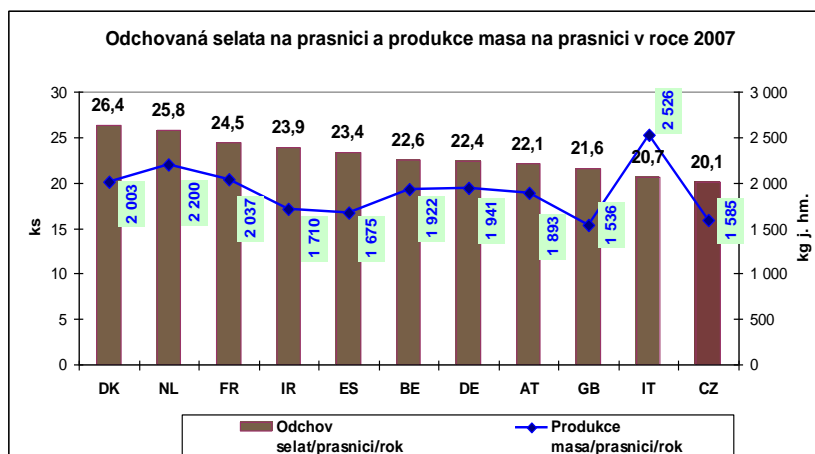
Země	Denní přírůstek v kg/ks/KD	Konverze krmiva v kg/ks/KD	Pracovní hodiny/vykrmené prase
DK	0,869	2,67	0,54
NL	0,784	2,71	0,50
FR	0,778	2,90	1,00
AT	0,756	2,95	1,52
IR	0,750	2,74	0,94
DE	0,725	2,92	1,02
CZ	0,709	3,00	1,52
ES	0,695	2,85	0,74
GB	0,683	2,75	1,12
IT	0,635	3,90	1,68
BE	0,617	2,98	0,84

Prasata

43

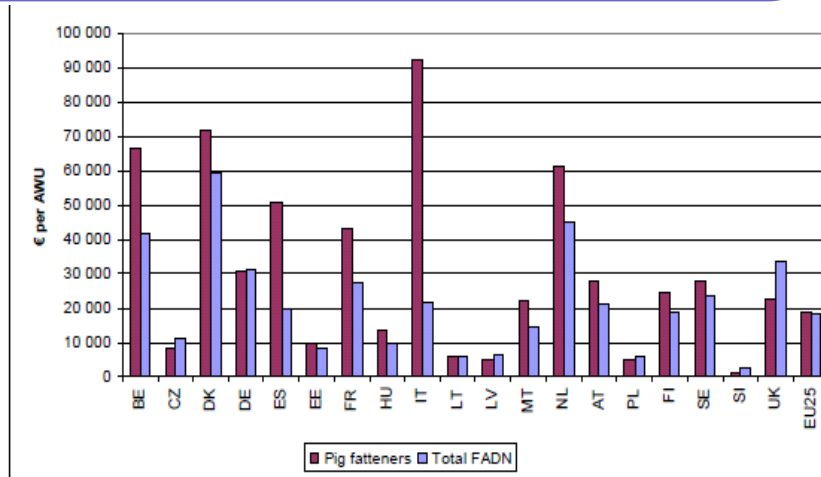
Odchovaná selata

44

Přidaná hodnota výkrm prasat

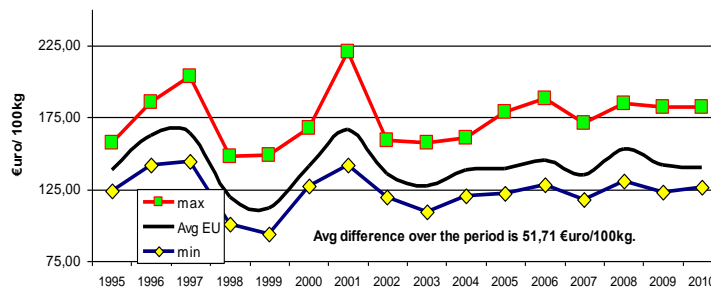
Pig fatteners = výkrm prasat versus celý soubor FADN

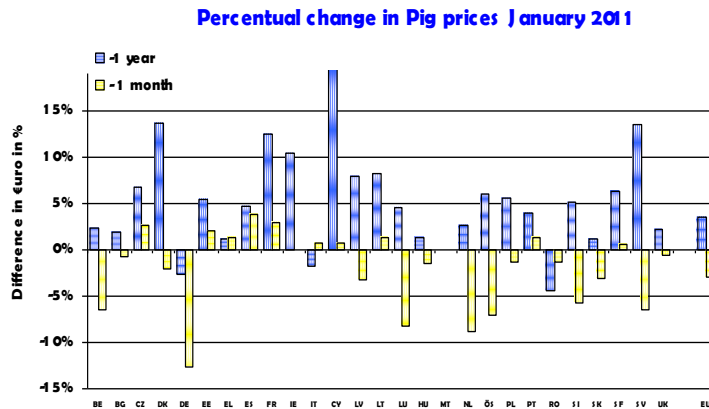
Source: EU FADN - DG AGRI, pig fattening costs model.

Vepřové ceny

Range of annual average pigprices within the EU

Změny cen

Budoucí SZP - Sdělení Komise Parlamentu a Radě

Dne 18.11.2010 bylo vydáno sdělení „Společná zemědělská politika do roku 2020 – řešení budoucích problémů v oblasti potravin, přírodních zdrojů a územního plánování“.

Současně bylo presentováno v Evropském parlamentu.

Konkrétní návrhy legislativy včetně čísel/sazeb budou presentovány v červenci 2011

Základní cíle

- Udržitelná politika z hlediska ochrany přírodních zdrojů a boj proti klimatickým změnám
- Zachování územní rovnováhy a rozmanitosti venkova
- Efektivní produkce potravin

Hlavní výzvy

- Postupná náprava nejnaléhavějších nedostatků
- Posun k ekologičtější, spravedlivější, efektivnější a účinnější SZP
- Odklon od podpory příjmů a tržních opatření směrem k ŽP
- Zachování dvoupilířového systému
- Opuštění historického principu

Přímé platby

- Odmítnutí flat rate (jedna stejná sazba v celé EU)
- Postupné přerozdělení a lepší cílení
- Spravedlivé platby však neznamenají stejné
- Podpora pouze aktivních zemědělců
- Zastropování s tím, že by měl brán ohled na pracovní místa a jejich udržení

Tržní opatření

- Zefektivnění a zjednodušení
- Lepší fungování potravního řetězce
- Pokračující liberalizace
- Zrušení všech intervenčních cen a exportních subvencí
- Ponechání možnosti pro řešení krizí

Rozvoj venkova

- Plné začlenění aspektů životního prostředí
- Reakce na změny klimatu
- Inovace
- Podpora místních trhů a přímého prodeje
- Podpora začínajících a mladých zemědělců
- Nástroje pro řízení rizik

Více vyvážený, cílený a udržitelný systém podpory

Systém přímých plateb

- Základní sazba jako podpora příjmu
- Povinné dodatečné zelené platby na jednoduchém každoročním základě
- Doplnková platba kompenzující zvláštní přírodní podmínky
- Dobrovolná podpora specifických sektorů a regionů, spojená s produkcí (jako čl. 68)
- Nový režim pro malé podniky
- Zastropování pro základní sazbu

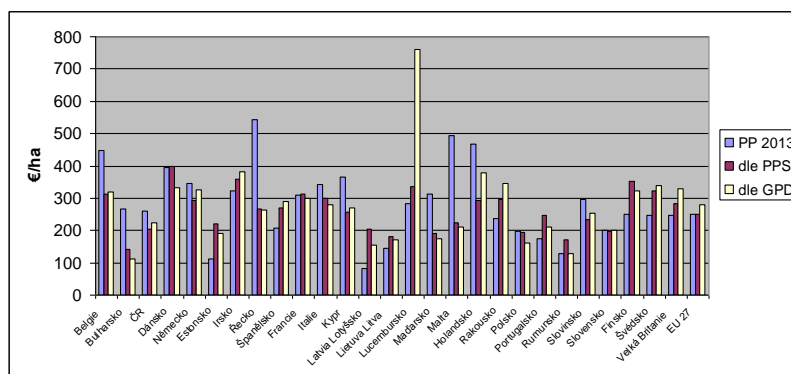
Více vyvážený, cílený a udržitelný systém podpory

Tržní opatření - zlepšit a zjednodušit současný stav

Venkovský rozvoj:

- Zlepšení současného systému se zaměřením na životní prostředí, restrukturalizaci a inovace, podpora regionálních aktivit
- Posílit stávající možnosti risk managementu
- Redistribuce zdrojů mezi ČS na základě objektivních kritérií
- **Nejpravděpodobnější scénář**

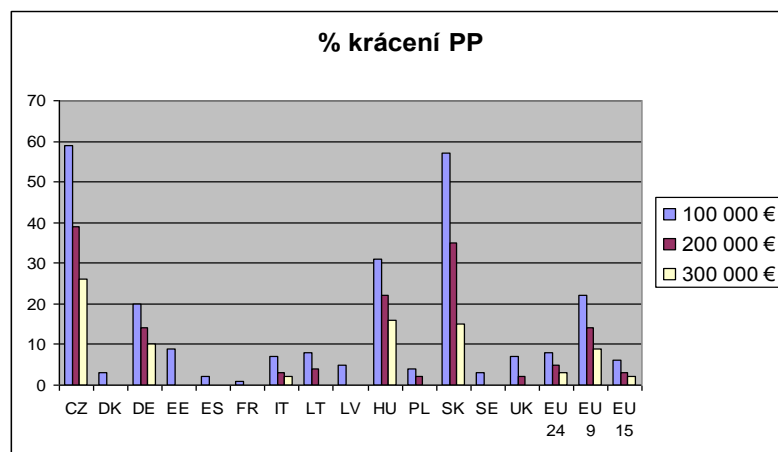
Přímé platby dle PPS (parita kupní síly) a GPD v PPS (HDP v paritě kupní síly)

Capping – stropy plateb na podnik

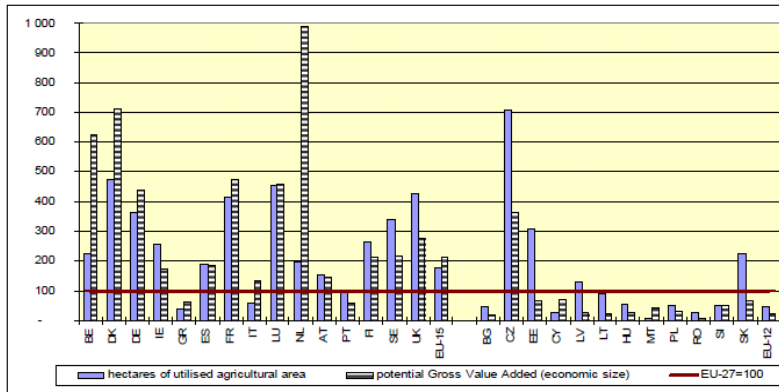
- Myšlenka vychází z obecného ekonomického zákona výhody z velikosti, v českém zemědělství však nefunguje.
- Je navržen strop 100 000 € na podnik s tím, že by měly být zohledněny pracovníci (AWU) ve výši 10 000 €/AWU.
- Pro každý podnik se propočte individuální strop jako součet stropu 100 000 € a nároku za AWU.
- Pokud bude tento individuální strop vyšší nežli nárok za hektary, pak podnik dostane peníze za hektary.
- V opačném případě (pokud by za hektary bylo více nežli je propočtený individuální strop), pak podnik dostane pouze do výše individuálního stropu.

Stropy – status quo, tj. na 100% platby 2013

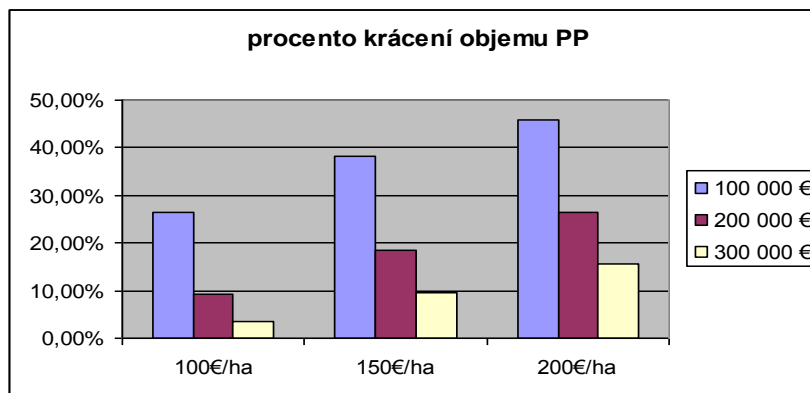
Velikosti podniků ha /ESU = ekonomická velikost vychází z hrubé přidané hodnoty x výměra

Graph 7 Average farm size in Member States measured in hectares and in Potential Gross Value Added ("economic size") - 2007 (EU-27 = 100)

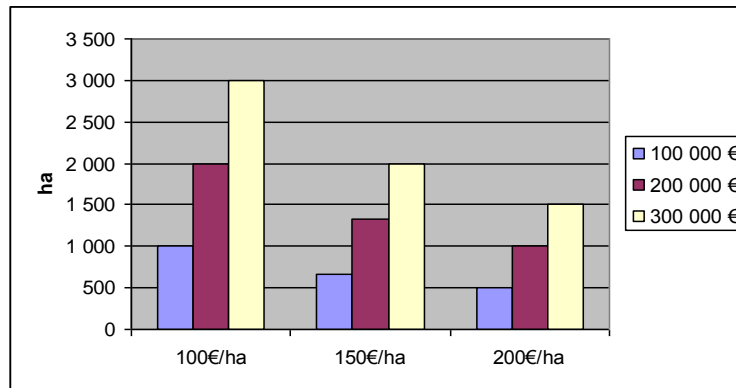

Source: Eurostat, Farm Structure Survey, 2007

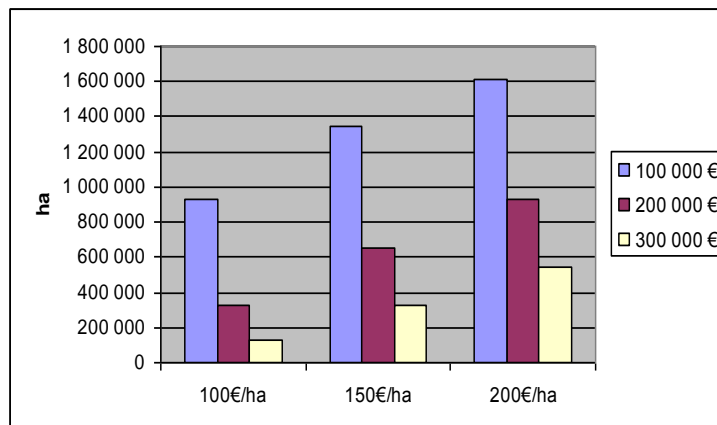
Capping ČR (bez zohlednění AWU)

Limitní velikosti podniků ČR (bez zohlednění AWU)

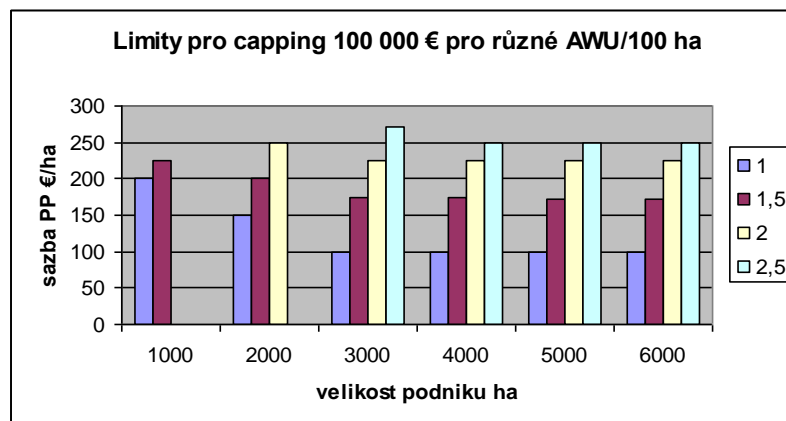
Ha bez platby ČR (bez zohlednění AWU)

Model pro propočet (zohlednění AWU)

strop €	100 000		
podnik ha	4 500		
€ za 1 AWU	10 000		
AWU	90	2	AWU/100 ha
€ za AWU	900 000		
strop + za AWU	1 000 000		
sazba €/ha	€ za ha	podnik dostane €	podnik dostane €
100	450 000	450 000	
150	675 000	675 000	
171	769 500	769 500	
175	787 500	787 500	
200	900 000	900 000	
225	1 012 500		1 000 000
250	1 125 000		1 000 000
271	1 219 500		1 000 000

Limitní hodnoty

Capping

- Jedná se o propočty na základě neoficiálních informací.
- Předpokládaná sazba základní přímé platby ve výši cca 175 €/ha.
- Pro sazbu kolem 175 €/ha a počtu AWU ve výši nad 1,5 AWU/100 ha pro podniky do 4000 ha, respektive pro 1,8 AWU/100 ha pro podniky do 8000 ha nehrozí nebezpečí cappingu.
- Otázkou je, jak se budou AWU vykazovat.
- Není řečeno, kam peníze z cappingu přijdou.
- Pan ministr Fuksa presentoval podepsání dohody o blokační majoritě (DE, UK, SK, IT, RO)

Průběh diskuze v EP dne 18.11.2010

- co je aktivní farmář, souhlas s podporou aktivních zemědělců
- většinový souhlas se stropy plateb na farmu
- jak bude definována minimální platba jako garance spravedlivého příjmu zemědělce
- souhlas s cílenou zvláštní podporou malých farmářů
- potřeba podpory mladých a začínajících zemědělců
- požadavek na snižování byrokracie
- nejasné rozdělení LFA x znevýhodněné podmínky

Pokračování diskuze

- **silný a zásadní požadavek, aby dovozy zemědělských komodit z třetích zemí podléhaly stejným pravidlům pěstování a výroby jako musí plnit zemědělci a zpracovatelé v EU**
- **potřeba ochrany zemědělství v EU proti světu (kritika jednání s MERCOSUREM ohledně dovozů hovězího)**
- **volání po řešení vyváženého vztahu s obchodem**
- **co s mlékem – rušení kvót a jak dál s cukrem**

Pokračování diskuze

- **požadavek na snižování byrokracie**
- **konstatování, že flat rate nebude**
- **otázka řízení rizik, ve sdělení chybí větší důraz**
- **ponechání možnosti intervencí a řešení minimálních cen, regulace trhů – ponechání tržních opatření**
- **podpora dvou pilířů SZP**
- **není to žádná revoluce, chybí odvaha**
- **jak řešit ve vztahu k WTO**
- **kritika přechodného období ze strany polského europoslance**

Reakce komisaře Ciolose

- jedná se o otevřený orientační dokument
- definice budou řešeny v návrzích legislativy (polovina roku 2011)
- přechodné období cca 3-5 let na spravedlivější platby
- zavedení možnosti couplovaných plateb v rámci 1. pilíře na rozhodnutí ČS

Reakce komisaře Ciolose

- LFA budou vlastně rozděleny, v 1. pilíři nechat flexibilitu k platbám za znevýhodnění, tím vlastně možnost zvýšení plateb za znevýhodnění, jinak klasické LFA a AEO v 2. pilíři, i zde větší flexibilita. V otázce LFA a podpory znevýhodněných oblastí nevyplývalo zcela jasné dělení, spíše pan komisař mluvil velmi obecně a mlhavě

Závěry

Capping se podle sazby a velikosti podniku při základní sazbě cca 175 €/ha, základním stropu 100 000 € a 10 000 €/AWU dotkne podniků s nižším počtem pracovníků pod 1,8 AWU/100 ha.

V ekonomické oblasti jsou tyto nevýhody českého zemědělství: nízká přidaná hodnota na pracovníka a hektar, vysoká výrobní spotřeba a vysoká závislost zemědělského příjmu na dotacích.

Neumíme využít konkurenční výhody: nízká cena pracovní síly, nízká cena půdy, výhoda z velikosti.

Situace v EU

Podle Lisabonské smlouvy musí být dosaženo dohody mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí

Návrh zprávy člena Europarlamentu Desse (Německo, Bavorsko)

Žádné stropy

Greening – ozelenění 30 % z národní obálky

Průběh projednávání v Radě a v Komisi

- Stropy, verze 100 000 €, 200 000 €, 300 000 €, zohlednění pracovníků AWU ve výši 10 000 €/AWU
- Degrese, zohlednění skutečných komplexních mzdových nákladů
- Pro ČR stropy a degrese nevýhodná, pokud bude zohlednění AWU, pak negativní dopad pro ČR v řádu %

Pozice ČR

- Žádné stropy – vyjednán blokační počet hlasů v Radě
- Žádné přechodné období na vyrovnání výše plateb
- Na ozelenění maximálně 10 % národní obálky přímých plateb
- Ponechání 10 % obálky na cílené platby k řešení citlivých sektorů zejména přežvýkavců.

Harmonogram projednávání

- Původně byl záměr presentovat návrhy legislativy včetně sazeb koncem 1. pololetí 2011.
- Nyní koncem 1. pololetí návrh financí perspektivy EU na roky 2014 – 2020
- Návrhy SZP koncem roku 2011
- Schvalování během polského předsednictví 2012

Co by měla SZP plnit

76

Ekonomické	Sociální	Environmentální
Tržní orientace	Stabilita příjmů farmy	Udržitelný rozvoj z hlediska ŽP
Konkurenceschopnost	Životaschopnost venkova	Biodiversita
Rozpočtové náklady	Zaměstnanost	Očekávání z hlediska ŽP
Efektivnost transferu financí	Distribuce plateb	Voda
Administrativní zátěž	Zjednodušení	Ostatní
Náklady zemědělců	Implementační pravidla	Kompatibilita s požadavky WTO
Náklady veřejné správy	Lepší cílení podpor	Koherence s cíli ostatních politik

Závěr

- Půjde o politické rozhodnutí

Spojení:

humpal.jaroslav@uzei.cz

Tel. 222 000 265

Závěr

Děkuji za pozornost!

UniConsulting

***Systemy zemědělského hospodaření
Optimalizace zemědělského
podniku, zemědělská ekonomika,
GAEC a zákonné požadavky***

**Ing. Jaroslav Humpál
Ing. Jan Hrubý**

KVĚTEN- ČERVEN 2011

1

Profil UniConsulting

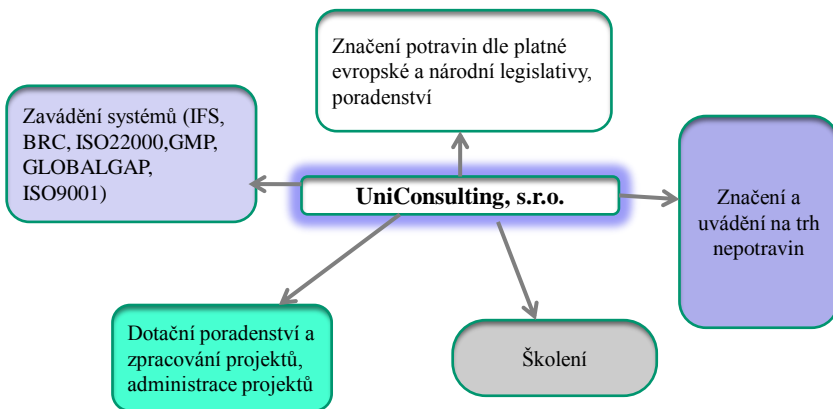

- Společnost na trhu od roku 1998, tvořena z odborníků se zkušenostmi a praxí v jednotlivých oblastech
- Nezávislá společnost nabízející pomoc při zavádění systémů (GMP, GTP, HACCP, IFS/BRC, ISO22000, GLOBALGAP, atd.) a při uplatňování nově vznikající legislativy v oblasti zemědělství, potravin, nepotravin a stravování do praxe
- **Pomoc při získávání dotací z EU**
- Činnost je flexibilně rozvíjena podle požadavků klientů
- Velký důraz na vzdělávání a doškolování svých specialistů

**EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ**

Oblasti poradenství

www.uniconsulting.cz

 UniConsulting

Dotace z EU a ČR

 UniConsulting

• VYHLEDÁNÍ A IDENTIFIKACE VHODNÉ PODPORY

• **PODROBNÁ ANALÝZA KRITÉRIÍ A PODMÍNEK ČERPÁNÍ PODPORY**

posoudit, do jaké míry klient a jeho záměr splňují kritéria a podmínky pro získání dotace, dále pak posoudit kvalitu uchazeče a jeho záměru z pohledu očekávaného bodového hodnocení a stanovit tak pravděpodobnost získání dotace a kritická místa projektu

• **OPTIMALIZACE KLIENTA A JEHO ZÁMĚRU**

tak, aby byla splněna všechna kritéria pro získání dotace, bylo dosaženo maximálního bodového hodnocení a současně byla maximalizována pravděpodobnost získání dotace

• ZPRACOVÁNÍ ŽÁDOSTI VČETNĚ PŘÍLOH A SOUVISEJÍCÍ PORADENSTVÍ

• **ODBOBNÉ PORADENSTVÍ PŘI ŘÍZENÍ PROJETKU V REALIZAČNÍ A PROVOZNÍ FÁZI PROJEKTU**

cílem je realizovat projekt v jeho investiční a provozní fázi tak, aby přiznaná dotace byla přiznána a udržena

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

GAEC – good agricultural and enviromental conditions

příloha III, NR 73/2009 – GAEC základní témata a povinné standardy:

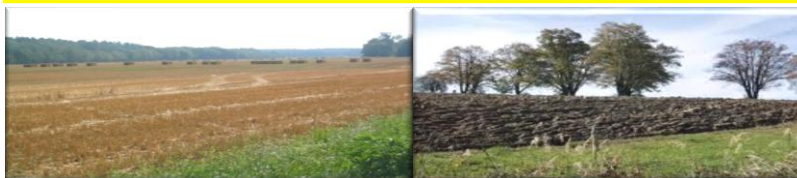
eroze půdy	minimální pokryv půdy
	minimální úroveň hospodaření
organické složky půdy	obdělávání půdy se strništěm
struktura půdy	
minimální úroveň péče	krajinné prvky
	zabránění šíření nežádoucí vegetace
ochrana vody a hospodaření s ní	ochranná pásma vodních toků
	povolení k nakládání s vodami

5

GAEC - STANDARD 1

Žadatel na půdním bloku, popřípadě jeho dílu s druhem zemědělské kultury orná půda, jehož průměrná sklonitost **přesahuje 7°**, zajistí po sklizni plodiny založení porostu následné plodiny, nebo uplatní alespoň jedno z níže uvedených opatření:

- strniště sklizené plodiny je ponecháno na půdním bloku, popřípadě jeho dílu **minimálně do 30. listopadu**, jestliže to není v rozporu s bodem 2, nebo
- půda zůstane zorána, popřípadě podmítnuta za účelem zasakování vody **minimálně do 30. listopadu**, jestliže operace není v rozporu s bodem 2.

GAEC- význam a dopad **standardu 1**

- cílem je ochrana půdy před erozí (zejména vodní)
- za porušení bude považováno provedení předset'ové přípravy půdy bez následného založení ozimého porostu (*v praxi žádný zemědělec v ČR toto neprovádí, nejčastěji zůstane půda zorána nebo jsou osety ozimy*).
- v podstatě standard vychází z běžné praxe a není problém jej splnit
- v případě přípravy půdy např. pro cukrovou řepu je však finální předset'ová příprava půdy běžnou praxí
- farmář dokládá splnění standardu dodržáním této praxe

GAEC ve Velké Británii Soil protection review – příručka ochrany půdy

3 základní principy

- identifikace půdních rizik
- přijetí vhodných opatření k ochraně půdy
- ověření úspěšnosti opatření v praxi

A Code of Good Agricultural Practise for farmers, growers and land managers

Zásady správné zemědělské praxe pro zemědělce, pěstitele a údržbu krajiny

= základní manuál pro zemědělce

- poukazuje na rizika, zejména na riziko utužení půd a eroze
- příručka jak se vyvarovat poškození nebo znehodnocení půd (omezení orby, kypření půdy apod.)
- systém doporučení jak postupovat, ne restriktivní zákaz

9

A Code of Good Agricultural Practise for farmers, growers and land managers

Zásady správné zemědělské praxe pro zemědělce, pěstitele a údržbu krajiny

základní teze- problematika eroze

- zabránit pěstování plodin s vysokým potenciálním rizikem pro zvýšenou erozi (cukrovka, některé zeleniny)
- zakládání větrolamů
- minimalizace, setí do hrubé brázdy
- ponechání posklizňových zbytků
- pokrytí povrchu kompostem ze statkových hnojiv (při zohlednění limitů hnojení a tzv. nitrátových oblastí.

10

A Code of Good Agricultural Practise for farmers, growers and land managers

Zásady správné zemědělské praxe pro zemědělce, pěstitele a údržbu krajiny

základní teze ohledně eroze – agrotechnika

- provádění agrotechnických operací za příznivých podmínek
- neprovádět kultivaci hlouběji než je nutné
- omezení pěstování plodin tam kde hrozí zvýšená eroze
- provedení kultivace co nejdříve po sklizni pokud hrozí zvýšená eroze

11

A Code of Good Agricultural Practise for farmers, growers and land managers

Zásady správné zemědělské praxe pro zemědělce, pěstitele a údržbu krajiny

základní teze ohledně eroze – agrotechnika

- meziřádková kultivace s cílem snížit zhutnění půd
- při závlahách - jemné rozprašování s cílem snížit erozi
- použití plečky - rozrušování půdního škráloupu
- při použití krytů na polích - nutno vzít v potaz možný rychlý odtok a případně zvýšenou možnost výskytu eroze na pozemku

12

Soil protection review – příručka ochrany půdy

- **zvážení rizik eroze** při plánování osevního plánu
- **pastva hospodářských zvířat**- zvážení rizik zejména na svažitých půdách
- orné půda : př. opatření- travnaté pásy, nebo větší zatravněné plochy, zpomalení odtoku vody do údolí, vytvoření nárazníkových zón podél povrchu vodního útvaru
- **pokud je to nezbytné: zatravnění, zalesnění apod.**
- neměli by být zorány trvalé travní porosty na orné půdě v místech, kde je riziko eroze vysoké, například na svazích nebo v údolích řek, kde hrozí zaplavení půdy.

13

GAEC 1– porovnání s britskými požadavky Gaec

- splňovat jednu z následujících podmínek, že pozemky po sklizni až do posledního dne měsíce února následujícího roku :
- ponechání stříště
- provedení agrotechnických operací, ponechávající hrubý povrch půdy: např. orba, diskování nebo kypření
- využívá se krycí plodina
- půda je oseta dočasně krycí plodinou, v případě pastvy- urovnání povrchu
- při založení porostu plodin do 10 dnů, je požadováno založení porostu od 10 dní od orby. V případě nepříznivých povětrnostních podmínek není nutné tuto lhůtu dodržet- poškození půdy, ale porost založit hned jak je to možné.

14

GAEC – good agricultural and enviromental conditions- *STANDARD 2*

standard 2

Žadatel na ploše půdního bloku, popřípadě jeho dílu, označené v evidenci půdy jako půda

a) silně erozně ohrožená, zajistí, že se nebudou pěstovat širokořádkové plodiny kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice; porosty obilnin a řepky olejné na takto označené ploše budou zakládány s využitím půdoochranných technologií; v případě obilnin nemusí být dodržena podmínka půdoochranných technologií při zakládání porostů pouze v případě, že budou pěstovány s podsevem jetelovin

b) mírně erozně ohrožená, zajistí, že širokořádkové plodiny kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice budou zakládány *pouze s využitím půdoochranných*

15

GAEC – význam a dopad standardu 2

protierozní opatření

- **A1** silně erozně ohrožená půda se nevyskytuje
- **A2** - silně erozně ohrožená půda na části bloku – podmínky hospodaření: zákaz pěstování širokořádkových plodin: **kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice**. Porosty obilnin a řepky olejné budou zakládány s využitím půdoochranných technologií (např. setí do mulče nebo bezorebné setí. V případě obilnin nemusí být dodržena podmínka půdoochranných technologií při zakládání porostů pouze v případě, že budou pěstovány s podsevem jetelovin
- **A3** - silně erozně ohrožená půda na celém bloku- podmínky hospodaření: jako u A2

GAEC – význam a dopad standardu 2

3 platné vrstvy:

- vrstva protierozních opatření platná pro osevy mezi 1.1.2010 - 30.6.2010
- vrstva protierozních opatření platná pro osevy mezi 1.7.2010 - 30.6.2011
- vrstva protierozních opatření platná pro osevy mezi 1.7.2011 - 30.6.2012
! POZOR změny !

3 kategorie erozní ohroženosti:

- neohrožené
- mírně ohrožené
- silně ohrožené

GAEC – význam a dopad standardu 2

- opatření pro osevy v období **1.7.2011 až 30.6.2012** došlo jednak k rozšíření spektra opatření na mírně erozně ohroženou půdu a jednak ke stanovení tolerančního pásu kolem obvodu pozemku (**Podél vnitřní hranice každého PB/DPB je automaticky nastaven „pás tolerance“ o šíři 10 m, ve kterém nejsou** plochy silně erozně ohrožených a mírně erozně ohrožených půd považovány za erozně ohrožené, pokud nebudou zasahovat dále do půdního bloku/dílu půdního bloku. Neovlivňují tak celkový nápočet erozní ohroženosti na PB/DPB.
- nemá zpětnou platnost pro opatření pro osevy do 30. 6. 2011.

GAEC – význam a dopad standardu 2

půda mírně erozně ohrožená

- **B2** – mírně erozně ohrožené půdy na části půdního bloku - podmínky: **kukuřice, řepa, brambory, bob setý, sója a slunečnice** budou zakládány pouze s využitím půdoochranných technologií.“
- **B3** – mírně erozně ohrožené půdy na celém půdním bloku - podmínky: **kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice** budou zakládány pouze s využitím půdoochranných technologií.“

GAEC – význam a dopad standardu 2

půda silně erozně ohrožená a mírně erozně ohrožená

A2 B2 – Na části půdního bloku se vyskytuje plocha *silně erozně ohrožené půdy* a na části *plocha mírně erozně ohrožené půdy* - podmínky:

silně erozně ohroženou půdou:

zákaz pěstování: **kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice,**

Porosty obilnin a řepky olejně budou zakládány s využitím půdoochranných technologií, zejména setí do mulče, nebo bezorebné setí.

obilnin s podsevem - není nutné porost zakládat půdoochrannými technologiemi

mírně erozně ohrožená půda:

širokořádkové plodiny **kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice** budou zakládány pouze s využitím půdoochranných technologií.

GAEC – význam a dopad standardu 2

zobrazení stupně erozní ohroženosti půd

silně erozně ohrožená půda

silně erozně ohrožená půda

mírně erozně ohrožená půda

mírně erozně ohrožená půda

půda erozně neohrožená

půda erozně neohrožená

půda erozně neohrožená

GAEC – význam a dopad standardu 2

- **problematický standard**
- **jednostranná potřeba vymezení přesně erozně ohrožených ploch v terénu**
- **ale většinou nízká vybavenost strojů technikou přesně lokalizující polohu (GPS)**
- **vymezení ploch erozí „od stolu“ je značným problémem v praxi – nikdo není schopen definovat správný způsob hospodaření**

GAEC – význam a dopad standardu 2

- problémy s technickými nedostatky vymezení systému (posun lokalizace vrstvy oproti skutečnému stavu, vznik mikroplošek - nemají reálný význam, výměra v desítkách metrech čtverečních ...)
- obecně platí čím bližší je vztah k půdě tím odpovědnější je přístup k půdě
- největší problémy s erozí se vyskytují u velkých podniků, u rodinných farem s úzkým vztahem k rodinnému majetku jsou problémy podstatně menší

GAEC – význam a dopad standardu 2

- farmáři volají po přísném postihu následků a nikoliv po preventivní represí
- postihování až případných následků je řešeno v několika členských státech
- větší problém nadměrné eroze je v přímé úměře s velikostí honů
- farmář zná svou půdu, z vlastních zkušeností a ze zkušeností předků zná, které pozemky jsou na erozi náchylnější a které ne

GAEC – význam a dopad standardu 2

- **bezorebné technologic** (používání disků, radliček apod.) + setí do ponechaných posklizňových zbytků na povrchu půdy
- **technologie setí do mezplodiny**

?

jak udržet zem. půdy bez zaplevelení

aplikace postřiků

GAEC – význam a dopad standardu 2

Důležité je, že není používán pluh- půda tedy není obracena, je prováděno pouze šetrné kypření

půdoochranné technologie =

technologie ochranného zpracování půdy **min. 30%** pokrytí povrchu půdy posklizňovými rostlinnými zbytky do doby vzcházení porostu a snížení intenzity zpracování půdy

GAEC – význam a dopad standardu 2

doporučená zemědělská technika

- **radličkové kypřiče** (např. se šípovými podřezávacími radličkami)
- **dlátové kypřiče**
- **prutové kypřiče**
- **kombinované kypřiče** (pouze s pasivním pracovním ústrojím)
- **talířové kypřiče** (za předpokladu omezeného zapravování rostlinných zbytků do půdy)

GAEC – význam a dopad standardu 2

půdoochranné technologie:

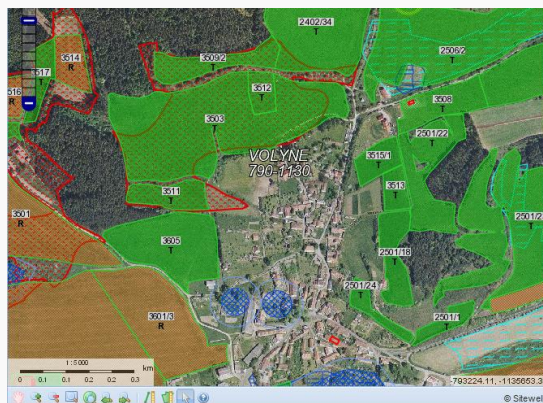
- **bezorebné setí** (technologie přímého setí do nezpracované půdy)
- **setí do mulče**
- **setí do mělké podmítky** (za předpokladu dodržení stanovené pokrývnosti povrchu půdy rostlinnými zbytky)
- **setí do ochranné plodiny** (např. do vymrzající meziplodiny - svazanka vratičolistá, hořčice bílá)
- **důlkování**

GAEC – aktuální novinky- standard 2

- snaha prosadit tzv. Anglosaský systém (volné ruce farmáře a zároveň velká odpovědnost za případné následky eroze)
- ? aktuální politická situace
- vyloučení malých ploch (do 0,5 ha) z kontroly
- informace pro hospodáře – atlas eroze

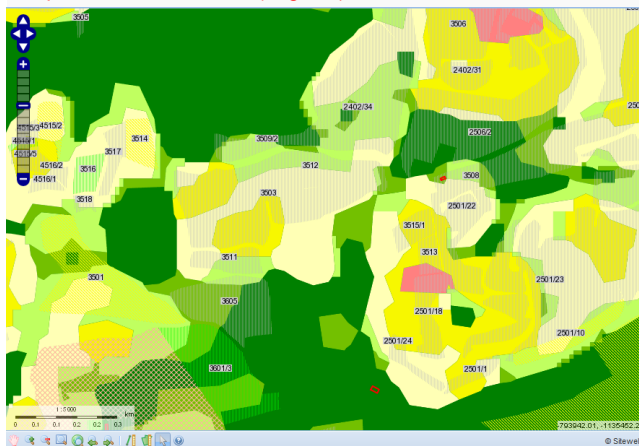
GAEC – význam a dopad standardu 2

mapa půdních bloků, kultur, eroze (eagri.cz)

GAEC – význam a dopad standardu 2

mapa erozní ohroženosti (eagri.cz)

GAEC – STANDARD 3

Žadatel na min. 20 % jím užívané výměry půdních bloků, popřípadě jejich dílů s druhem zemědělské kultury orná půda, vztažené k celkové výměře tohoto druhu kultury užívané žadatelem k 31. květnu příslušného kalendářního roku v evidenci půdy, zajistí každoročně:

- a) aplikování tuhých stat. hnojiv nebo tuhých org.hnojiv **v min. dávce 25 tun** na hektar, s výjimkou tuhých statkových hnojiv z chovu drůbeže, kde je minimální dávka stanovena na **4 t/ha**. Při plnění podmínky **zapravením ponechaných produktů při pěstování rostlin (např. slámy)** podle jiného právního předpisu není stanovena min. dávka nebo
- b) pokrytí tohoto procenta výměry, popřípadě jeho odpovídající části, **v termínu min. od 31. května do 31. července příslušného kalendářního roku porostem jedné z následujících plodin**, popřípadě jejich směsí: jeteloviny, vikev huňatá, vikev panonská, vikev setá, bob polní, lupina modrá, hrách setý. Porosty výše uvedených plodin lze zakládat i jako podsev do krycí plodiny, popřípadě jako směsí s travami v případě, že zastoupení trav v porostu nepřesáhne 50 %.

GAEC 3 – dotazy a odpovědi

- **Bude možné pro hnojení v rámci GAEC využívat pouze tuhá statková a organická hnojiva, nebo i tekutá (například digestát z BPS)?**

Podmínkám standardu bude vyhovovat pouze hnojení tuhými statkovými nebo organickými hnojivy, (tekutá hnojiva díky svému složení podporují spíše mineralizaci, - opačný proces)

- **Jakým způsobem bude provedena kontrola tohoto standardu?**

Zda je předepsaná část pokryta porostem plodin uvedených ve znění standardu či vyhnojena v souladu se standardem. Aplikace hnojiv - dle evidence hnojiv.

- **Jak bude hodnoceno zapravení tzv. „zeleného hnojení“?**

Zapravení „zeleného hnojení“ je splněním podmínek

- **V tomto standardu je uvedeno, že za splnění podmínek je považ. i aplikace digestátů z bioplyn. stanic, pokud obsah sušiny přesáhne 13 %. Bude tedy při kontrole požadována dekl. sušiny?**

Deklarace sušiny digestátů nebude při kontrole požadována.

33

GAEC – STANDARD 4

Žadatel nebude na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu pálit bylinné zbytky.

význam a dopad standardu 4

- většinou není problém se splněním standardu, obecně se rozlišuje kde k pálení - či vypalování dochází, největší míra porušení je v případě plošného vypalování porostu v trvalé kultuře (např. sadu)
- stejně jako u jiných standardů je problém s tím pokud standard poruší někdo jiný než žadatel. V minulosti docházelo k úpravě standardu právě z těchto důvodů

34

GAEC 4 – dotazy a odpovědi

■ Jak bude probíhat kontrola pálení bylinných zbytků?

Pálení bylinných zbytků bude kontrolováno jen na ploše PB. Bude posuzováno, zda bylo pálení provedeno bodově/plošně a hodnocena bude pouze skutečně vypálená plocha. Pálení bude zjišťováno pomocí dálkového průzkumu země a následně ověřeno při fyzické kontrole na místě.

■ Bude se brát za porušení standardu, pokud mi SRS přikáže pálit bramborovou nat'?

Pálení bramborové natě z nařízení Státní rostlinolékařské správy (SRS) v rámci mimořádných rostlinolékařských opatření není porušením tohoto standardu.

35

GAEC 4 – porovnání s britskými požadavky Gaec

Je zakázáno spálit některé z těchto rostlinných zbytků:

- obilné slámy
- obilné strniště
- zbytky řepky
- zbytky fazole sklizené suché
- zbytky hrášek sklizené na sucho

Porušení nenastane, pokud se jedná o pálení:

v rámci vzdělávání nebo výzkumu
tlumení nebo odstranění škůdců rostlin po oznámení likvidace slámy
zásobníku zůstává či rozbité balíky

V rámci GAECu 10 nesmí být vypalován vřes, kapradiny, porosty borůvek, brusinky a dalších rostlin

36

GAEC – STANDARD 5

Žadatel nebude na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu provádět agrotechnické zásahy, pokud je půda zaplavená nebo přesycená vodou, s výjimkou vlastní sklizně plodiny a plnění podmínky bodu 7 (invazní rostliny).

význam a dopad standardu 5

standard zaměřený na ochranu půd a její poškození technikou v případě nepříznivého vodního režimu půdy, sklizeň vlastní plodiny je kuriozita, která nemá v podmínkách ČR opodstatnění

v některých případech je však nutné tento zákaz stejně porušit, v závislosti na aktuálních podmínkách (příklad nadbytek srážek na jaře 2011 v některých oblastech)

37

GAEC 5 dotazy a odpovědi

- **Bude se brát nález vyjetých kolejí jako porušení tohoto standardu?**

Při kontrole na místě bude hodnoceno poježdění mechanizací po půdě zaplavené nebo přesycené vodou, se zohledněním výjimek uvedených ve znění standardu (sklizeň, regulace IR). Samotný nález vyjetých kolejí pak není porušením GAEC 5.

38

GAEC – STANDARD 6

- žadatel nezruší, případně nepoškodí krajinné prvky a druh zemědělské kultury rybník. Za rušení, popřípadě poškození krajinného prvku se nepovažuje, dojde-li k zásahu vůči němu se souhlasem příslušného orgánu (obecní úřady, úřady obcí s rozš. působností, kraje a kú., mžp, čižp)

význam a dopad standardu 6

- význam standardu ve vztahu k ochraně životního prostředí a biodiverzity je nesporný, ale v praxi se řada zemědělců bojí jakkoliv do krajinného prvku zasáhnout kvůli obavám, aby neporušili tento standard

39

GAEC – význam a dopad standardu 6

vyhláška 395/1992 Sb.

- poškozování a ničení dřevin rostoucích mimo les je nedovolený zásah, který způsobí podstatné a trvalé snížení jejich ekologických a estetických funkcí nebo bezprostředně či následně způsobí jejich odumření.
- povolení se nevyžaduje pro stromy o obvodu kmene do 80 cm měřeného ve výšce 130 cm nad zemí nebo souvislé keřové porosty do celkové plochy 40 m².

Žádost podává vlastník pozemku /nájemce nebo jiný oprávněný uživatel se souhlasem vlastníka pozemku, na kterém dřeviny rostoucí mimo les rostou. Žádost musí obsahovat

- a) jméno a adresu žadatele,
- b) doložení vlastnického práva,
- c) specifikaci dřevin rostoucích mimo les
- d) udání obvodu kmene stromu ve výšce 130 cm nad zemí,
- e) zdůvodnění žádosti.

Žádost se vydává většinou v období vegetačního klidu

40

GAEC 6 dotazy a odpovědi

■ Jak se bude zjišťovat poškození (rušení) KP?

SZIF se při kontrole neomezí pouze na KP evidované v LPIS, ale bude využívat i ortofotomap a map určených pro DPZ. Hodnocení porušení nebude na základě plochy polygonu evidovaného v LPIS

■ Považuje se likvidace náletových dřevin a poškození vegetace pasoucím se dobytkem za porušení tohoto standardu ?

Likvidace náletových dřevin ani poškození vegetace na KP, způsobené běžnou, nedestruktivní pastvou nebo divokou zvěří není porušením GAEC 6

■ Co je považováno za poškození zemědělské kultury rybník?

Za poškození druhu zemědělské kultury rybník bude primárně považováno zavážení zeminou, odpady apod.

41

GAEC 6 dotazy a odpovědi

■ Co je to krajinný a významný krajinný prvek; jak zemědělec zjistí, zda se nějaký nachází na jím obhospodařované půdě?

Krajinný prvek (ve smyslu GAEC) se nachází pouze na zemědělské půdě a jde o jeden z 6 druhů krajinných prvků definovaných nařízením vlády č. 335/2009 Sb., o stanovení druhů krajinných prvků (mez, terasa, travnatá údolnice, skupina dřevin, stromořadí a solitérní dřevina).

Významný krajinný prvek je prvek v krajině (např. památný strom, vodní tok), registrovaný a chráněný dle zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb. a nemusí být na zemědělské půdě.

■ Co když odstraní krajinný prvek cizí osoba (majitel) a ne uživatel pozemku?

Pokud krajinný prvek poškodí či odstraní majitel pozemku (provedl například prořezávku dřevin), je vhodné nechat si vystavit na tuto činnost od majitele potvrzení. V případě cizího zásahu do krajinného prvku je nutné o této skutečnosti informovat Policii ČR a České inspekce životního prostředí (ČÍŽP).

42

GAEC 6 dotazy a odpovědi

■ Co zemědělci přinesou evidence KP ve vztahu k dotační politice?

Zemědělec tedy bude mít možnost čerpat některé konkrétní platby (př. SAPS, LFA, AEO) i na plochu tohoto KP.

■ Co zemědělci přinesou evidence KP ve vztahu k dotační politice?

Plocha vnitřního krajinného prvku se po zaevidování stane součástí výměry půdního bloku, v němž se KP nachází. Zemědělec tedy bude mít možnost čerpat některé konkrétní platby (př. SAPS, LFA, AEO) i na plochu tohoto KP.

43

GAEC 6 dotazy a odpovědi

■ Jaké povinnosti přináší evidence KP pro uživatele?

Pro zemědělce se nijak nemění povinnost dodržování standardu GAEC 6 – zákaz rušení, případně poškození KP. Stejně jako v předchozích letech budou pracovníci SZIF na užívaných půdních blocích posuzovat tuto podmínku poskytování některých podpor bez ohledu na to, zda příslušné krajinné prvky jsou zaevidovány, či nikoliv. Novou však bude pro zemědělce povinnost dodržovat na ploše KP podmínky standardu GAEC 7 – regulace vybraných invazních rostlin.

■ Jakým způsobem bude ze strany platební agentury SZIF posuzováno poškození KP při živelné pohromě (vichřice, povodeň, apod.)?

V případě, že k poškození KP došlo zásahem vyšší moci a zemědělec tuto skutečnost doloží ?!, nebude toto poškození považováno za porušení podmínek standardu GAEC 6. Každý takový případ bude posuzován individuálně.

44

GAEC 6 dotazy a odpovědi

- **Nebudou evidencí KP omezena vlastnická práva? Co evidence KP představuje pro vlastníky?**

Evidencí KP do LPIS nejsou vlastnická práva dotčena.

- **Může si vlastník zaevidovat KP?**

Ano, KP může být zaevidován i na žádost vlastníka, na jehož pozemku se nachází. Z důvodu urychlení evidence KP a umožnění čerpání některých podpor na jejich plochu přistoupilo ministerstvo zemědělství v první řadě k evidenci na základě vlastního podnětu (konkrétně prostřednictvím místně příslušných AZV).

- **Pokud bude zemědělec na plochu KP čerpat platby AEO, bude zde muset provádět i stejný management?**

Ne, na ploše KP nebude po zemědělci vyžadováno dodržování podmínek jednotlivých dotačních titulů AEO.

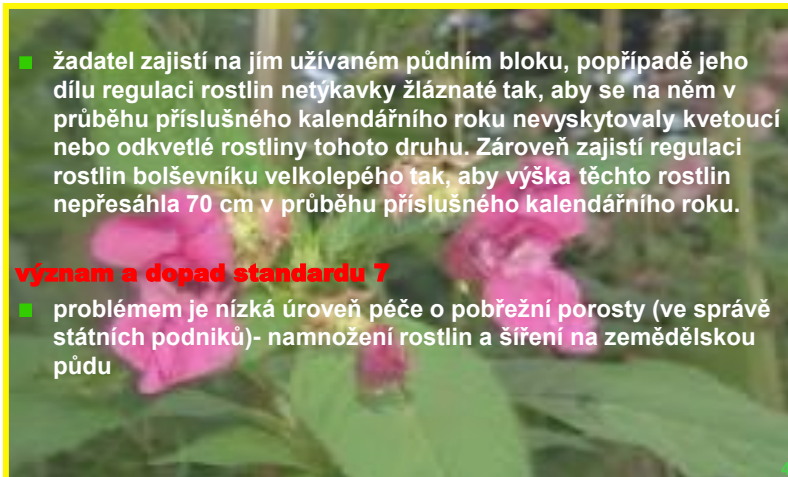
45

GAEC – STANDARD 7

- žadatel zajistí na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu regulaci rostlin netýkavky žláznaté tak, aby se na něm v průběhu příslušného kalendářního roku nevyskytovaly kvetoucí nebo odkvetlé rostliny tohoto druhu. Zároveň zajistí regulaci rostlin bolševníku velkolepého tak, aby výška těchto rostlin nepřesáhla 70 cm v průběhu příslušného kalendářního roku.

význam a dopad standardu 7

- problémem je nízká úroveň péče o pobřežní porosty (ve správě státních podniků)- namnožení rostlin a šíření na zemědělskou půdu

netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*)

bolševník velkolepý (*Heracleum mantegazzianum*)

47

GAEC 7 dotazy a odpovědi

Pokud se zemědělec rozhodne pro pěstování křídlatky jako energetické plodiny, bude v rozporu s daným standardem?

Pěstování geograficky nepůvodních druhů rostlin (mezi něž křídlatka patří) je možné pouze s povolením orgánu ochrany přírody (viz §5 zákona č. 114/1992 Sb). Pokud by tedy zemědělec chtěl křídlatku pěstovat, **musel by mít povolení od orgánu ochrany přírody (OOP)**. V takovém případě by se na něj bod 7 nevztahoval.

Jak bude probíhat kontrola na místě?

Při kontrole na místě bude zjišťován výskyt rostlin druhů netýkavka žláznatá a bolševník velkolepý. Hodnoceno bude množství kvetoucích či odkvetlých rostlin netýkavky žláznaté a množství rostlin bolševníku velkolepého vyšších než 70 cm. Nalezení 2m pahýlu rostliny bolševníku je pak porušením GAEC 7.

Jak je to s regulací invazivních rostlin na ploše KP?

Regulaci invazivních rostlin musí žadatel provádět i na ploše vnitřních KP.

48

GAEC – STANDARD 8

standard 8

- žadatel nezmění na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu druh zemědělské kultury travní porost na druh zemědělské kultury orná půda. (možnost obnovy travního porostu max. 1 za období 5 let, rozhodující je stav k 31.8. příslušného roku ve kterém došlo k obnově. závažnost se posuzuje závažněji pokud se rozorá stálá pastvina nebo pozemky se sklonitostí nad 7° nebo se jedná o pozemek o určité HPJ.

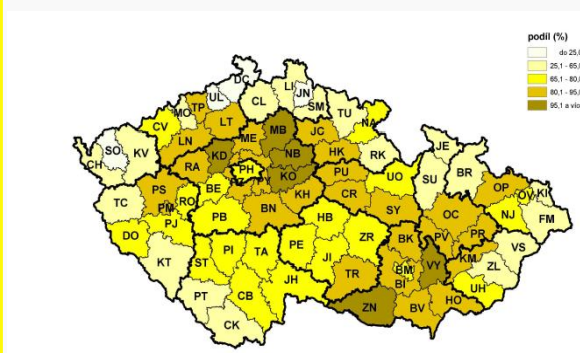
význam a dopad standardu 8

- kontroverzní standard, snahou je snížit v procento zornění, v některých případech je pozitivní dopad sporný (zejména v horských a podhorských oblastech).
- v kombinaci s určitými managementy v rámci agroenvironmentálních opatření s důrazem na extenzivní hospodaření představuje v některých oblastech pro farmáře reálnou hrozbu nedostatku krmiva pro zvířata

49

GAEC – význam a dopad standardu 8

procento zornění v roce 2005 podle okresů (zdroj ČSÚ)

50

GAEC 8 dotazy a odpovědi

- **GAEC 8: Co bude zjišťováno při fyzické kontrole na místě (FKM)?**

Při FKM bude zjišťován soulad skutečnosti se záznamy LPIS. Při zjištění porušení softwarovou kontrolou bude oslovena AZV s žádostí o prošetření na místě. AZV následně zvou žadatele s porušením a aktualizují hranice PB v LPIS.

51

GAEC – STANDARD 9

- Žadatel zajistí, aby se po 31. říjnu kalendářního roku na půdním bloku, popřípadě jeho dílu s kulturou travní porost nenacházel porost vyšší než 30 cm, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak.

význam a dopad standardu 9

- nařízení vlády 79/2007 Sb. ve znění platných předpisů, konkrétně podopatření ošetřování travních porostů a tato podmínka neplatí např. pro titul *mezofilní a vlhkomilné louky, horské a suchomilné louky, podmáčené a rašelinné louky, ptačí lokality na travnatých porostech - hnízdiště bahňáků apod.*

52

GAEC 9 dotazy a odpovědi

■ Jak bude probíhat kontrola tohoto standardu?

Při kontrole na místě bude posuzována výše travního porostu – bude provedena série reprezentativních měření a z nich stanovena průměrná hodnota výšky porostu. Polehlý porost bude „nadzvednut“ a následně změřen. Nalezení nedopasků pak není porušením GAEC 9 (pozor na nutnost plnit ostatní podmínky, například AEO tituly).

53

GAEC – STANDARD 10

- Žadatel, který využívá zavlažování a je zároveň vlastníkem nebo provozovatelem zavlažovací soustavy, předloží pro tento účel platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami v souladu s jiným právním předpisem zákona 254/2001Sb. , § 8 Povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami

54

GAEC – význam a dopad standardu 10

„Příloha č. 1 k vyhlášce č. 40/2001 Sb.“

L J

* Adresa zeměpisné a číselné polohy vodního toku

**ŽÁDOST O POVOLENÍ K NAKLÁDÁNÍ
S POVRCHOVÝMI NEBO PODZEMNÍMI VODAMI
NEBO O JEHO ZMĚNU**
(§ 8 odst. 1 písm. a) nebo b) vodního zákona)

I. Žadatel*

Obchodní firma nebo název / jméno, popřípadě jméno, příjmení

Sídlo / Místo podnikání / Adresa místa pobytu

Adresa pro doručování

IČ^o nebo obchodní sídlo / Datum narození

OKEČ^o

Telefon

E-mail

Žadatel o vydání rozhodnutí této žadatelé, příjmení se sídly obsazené v tomto bloku
v samostatné příloze: ano ne

1a. Žadatelé jedná

samostatně

je zastupován: jméno, příjmení / název nebo obchodní firma zastupce; místo trvalého
pobytu/adresa sídla (popř. jiná adresa pro doručování, není-li shodná)

55

GAEC – STANDARD 11

(platí od 1.1. 2012)

Žadatel na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu sousedícím s útvarem povrchových vod zachová ochranný pás nehnosené půdy o šířce nejméně 3 m od břehové čáry

význam a dopad standardu 11

od roku 2012 bude platit to, co platí v současnosti pouze ve zranitelné oblasti

vzhledem k přítomnosti doprovodných břehových porostů není problém splnit

někdy bývá problém určit zda se jedná o vodní tok- útvar povrchových vod či nikoliv

56

Gaec ve Francii bonnes conditions agricoles et environnementales (BCAE) = GAEC

- **ochranná pásma podél břehů vodních toků**
5 –ti metrové pásmo podél vodního toku
ověření pokrytí (byliny, trvalý porost, porost)
- **zákaz pálení posklizňových zbytků**
- **diverzita pěstovaných kultur** (alespoň 3 kultury za rok nebo 2, ale alespoň 1 leguminóza nebo tráva
zimní pokryv půdy (meziplodiny)
management posklizňových zbytků

57

bonnes conditions agricoles et environnementales (BCAE) = GAEC

- **zavlažování**
- **minimální nároky na údržbu pozemků**
 - ✓ *obdělávaná půda*
 - ✓ *půda ležící ladem*
- **management travních porostů**
 - ✓ *požadavek udržovat celkovou plochu travních porostů na provozovatele*
 - ✓ *požadavek na min. produkci*
 - ✓ *požadavek EU na přemístění trvalých travních porostů, udržení plochy stálých pastvin*

58

bonnes conditions agricoles et environnementales (BCAE) = GAEC

■ zachování krajinných prvků

- ✓ požadavky na počet krajinných prvků na jednotku plochy
- ✓ trvalé travní porosty (stálé pastviny)
- ✓ krajinné prvky: vysokokmenné sady, bažiny, živé ploty, solitérní dřeviny,
- ✓ liniové lesíky, skupiny stromů, okraje polí, vodní toky a rybníčky, zídky, terasy, úhory ad.

co se ověřuje?

přítomnost krajinných prvků

pravidla údržby krajinných prvků

59

SMR (Zákonné požadavky na hospodaření 2011)

- **SMR 1-8** : od 2009 (životní prostředí + evidence zvířat)

- **SMR 9- 15**: od 2011 (zdraví zvířat, rostlin, sledovatelnost potravin)

- **SMR 16-18**: od 2013 (welfare)

60

Požadavky platné veřejné zdraví, zdraví zvířat a zdraví rostlin

9. Státní rostlinolékařská správa (SRS)

10. Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (USKVBL)

11. Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI)

12. Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (UKZUZ)

13.-15. Státní veterinární správa (SVS)

61

9/1 Byl použitý přípravek povolen SRS ?

- nesmí být použit nepovolený (neregistrovaný prostředek)
Seznam povolených POR

požadované dokumenty:

- doklad o nákupu přípravků na ochranu rostlin a pomocných prostředků na ochranu rostlin (dodací listy, faktury)
- předložení evidence o příjmu a výdeji přípravků (skladová evidence)- pokud se skladuje
- používání přípravků na ochranu rostlin

62

9/1 Byl použitý přípravek povolen SRS ?

Zákon 326/2004 Sb. O rostlinolékařské péči- § 31

Přípravek, s výjimkou přípravků, které jsou určeny k použití podle § 44 a § 45, souběžných přípravků podle § 53 a přípravků povolených k použití podle § 37 odst. 2

může být uváděn na trh a používán, je-li registrován rostlinolékařskou správou.

Uváděním přípravku na trh je každá dodávka za úplatu nebo bezúplatná, s výjimkou dodávek určených k uskladnění, po němž následuje vývoz z území Evropských společenství nebo likvidace; dovoz přípravku na území Evropských společenství se rovněž považuje za uvádění na trh.

63

9/1 Byl použitý přípravek povolen SRS? návrh kontrolní tabulky

Poř. č. aktu	Poř. č.	Kontrolní bod	přímé nebezpečí pro zdraví lidí/zvířat	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body min.	Body max.
				malý	střední	velký	malá	střední	velká	ne	ano		
SMR 9	1	Byl použitý přípravek povolen SRS?	ano	x	x	10	x	x	10	x	10	30	30

64

9/2 Byl aplikovaný přípravek použit k ochraně plodiny proti škodlivému organismu v souladu s údaji, jimiž je označen na obalu ?

- **soulad s návodem k použití přípravku a použitím přípravku pro povolené plodiny a proti škodlivému organismu (rozsah použití)**
- **kontrola dokumentů (evidence používání, doklad o nákupu případně skladová evidence)**
- **kontrola zda byl dodržen rozsah použití (povolená plodina x škůdce)**

65

9/2 Byl aplikovaný přípravek použit k ochraně plodiny proti škodlivému organismu v souladu s údaji, jimiž je označen na obalu?

326/2004 Sb. § 49

- **(1)** přípravky nesmí být používány v rozporu s podmínkami stanovenými v rozhodnutí o registraci a údaji, jimiž jsou označeny, s výjimkou rozšířeného použití (§ 37 odst. 1) nebo použití pro účely výzkumu a vývoje (§ 44) nebo zkoušení (§ 45); při jejich aplikaci
 - a) nesmí být překročena nejvyšší dávka ani nesmí být zkráceny bezpečnostní lhůty uvedené v návodu k použití, b) nesmí být postupováno v rozporu s pokyny k ochraně zdraví lidí a zvířat, vod, včel, zvěře, vodních organismů a půdních organismů, uvedenými v návodu k použití, c) nesmí být poškozeny rostliny na pozemcích mimo pozemek, na němž se provádí aplikace
- **(2)** podrobnosti použití přípravku k hubení škodlivých obratlovců stanoví prováděcí právní předpis

66

9/2 Byl aplikovaný přípravek použit k ochraně plodiny proti škodlivému organismu v souladu s údaji, jimiž je označen na obalu?

- (3) Používání přípravků při podnikání musí být evidováno způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem; **evidenční doklady musí být uchovávány po dobu nejméně 5 let a musí být poskytnuty rostlinolékařské správě na její žádost.** Rostlinolékařská správa je povinna zajistit ochranu poskytovaných údajů a zamezit přístupu třetích osob k nim. Údaje o souhrnné spotřebě účinných látek vykazované ve vztahu k územní jednotce nejsou chráněny
- (4) na používání přípravků se vztahují ustanovení o odborné způsobilosti pro zacházení s přípravky (§ 86)

67

9/2 Byl aplikovaný přípravek použit k ochraně plodiny proti škodlivému organismu v souladu s údaji, jimiž je označen na obalu – návrhy kontrolních tabulek

Poř. č. aktu	Poř. č.	Kontrolní bod	přímé nebezpečí pro zdraví lidí/zvířat	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body min.	Body max.
				malý	střední	velký	malá	střední	velká	ne	ano		
9	2	Byl aplikovaný přípravek použit k ochraně plodiny proti škodlivému organismu v souladu s údaji, jimiž je označen na obalu?	ano	x	3	x	1	4	8	x	4	8	15

68

9/3 Byl aplikovaný přípravek použit v množství, které nepřesáhlo nejvyšší povolenou dávku?

■ **zjišťování zda nebyla překročena max. povolená dávka (z evidence přípravků na ochranu rostlin)**

§ 31 (4) přípravek musí být používán v souladu s podmínkami stanovenými rozhodnutím o jeho registraci a prováděcím právním předpisem, a to podle označení a při dodržení zásad správné praxe v ochraně rostlin, popřípadě i zásad integrované ochrany rostlin

§ 49 (1) přípravky nesmí být používány v rozporu s podmínkami stanovenými v rozhodnutí o registraci a údaji, jimiž jsou označeny, s výjimkou rozšířeného použití (§ 37 odst. 1) nebo použití pro účely výzkumu a vývoje (§ 44) nebo zkoušení (§ 45); při jejich aplikaci

- a) **nesmí být překročena nejvyšší dávka ani nesmí být zkráceny bezpečnostní lhůty uvedené v návodu k použití**

69

9/3 Byl aplikovaný přípravek použit v množství, které nepřesáhlo nejvyšší povolenou dávku?
návrh kontrolní tabulky

Poř. č. aktu	Poř. č. přípr.	Kontrolní bod	přímé nebezpečí pro zdraví lidí/ zvířat	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body min.	Body max.
				malý	střední	velký	malá	střední	velká	ne	ano		
9	3	Byl aplikovaný přípravek použit v množství, které nepřesáhlo nejvyšší povolenou dávku?	ano				Překročení povolené dávky od 1 do 10 %	Překročení povolené dávky od 10,01 do 30 %	Překročení povolené dávky nad 30,01 % a více	x	4	10	15

70

9/4 Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s pokyny k ochraně vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?

■ **zjišťování zda nebyla překročena max. povolená dávka (z evidence přípravků na ochranu rostlin)**

§ 31 (4) přípravek musí být používán v souladu s podmínkami stanovenými rozhodnutím o jeho registraci a prováděcím právním předpisem, a to podle označení a při dodržení zásad správné praxe v ochraně rostlin, popřípadě i zásad integrované ochrany rostlin

§ 49 (1) přípravky nesmí být používány v rozporu s podmínkami stanovenými v rozhodnutí o registraci a údaji, jimiž jsou označeny, s výjimkou rozšířeného použití (§ 37 odst. 1) nebo použití pro účely výzkumu a vývoje (§ 44) nebo zkoušení (§ 45); při jejich aplikaci

a) **nesmí být překročena nejvyšší dávka ani nesmí být zkráceny bezpečnostní lhůty uvedené v návodu k použití**

71

9/4 Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s pokyny k ochraně vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží? návrh kontrolní tabulky

Roč. č. aktu	Poř. č.	Kontrolní bod	přímé nebezpečí pro zdraví lidí/zvířat	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body mn.	Body max.
				malý	střední	velký	malá	střední	velká	ne	ano		
9	4	Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s pokyny k ochraně vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?	ano	x	3	x	1	4	8	x	6	10	17

72

9/5 Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s pokyny k ochraně včel, zvěře a vodních organismů tak, aby nedošlo k jejich úhynu?

- předložení evidence používání prostředků na ochranu rostlin (kontrola se zaměří na zvláště nebezpečné a nebezpečné pro přípravky pro včely a suchozemské obratlovce
- **SRS bude ověřovat pouze to, zda při aplikaci přípravku na OR bylo postupováno v souladu s pokyny k ochraně včel, zvěře a vodních organismů, aby nedošlo k jejich úhynu**
- pokud bylo v této věci zahájeno správní řízení- vyhodnocení při plánované kontrole cross compliance se provede pouze po nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty

73

9/5 Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s pokyny k ochraně včel, zvěře a vodních organismů tak, aby nedošlo k jejich úhynu?

§31, odst. 4

- 4) přípravek musí být používán v souladu s podmínkami stanovenými rozhodnutím o jeho registraci a prováděcím právním předpisem, a to podle označení a při dodržení zásad správné praxe v ochraně rostlin, popřípadě i zásad integrované ochrany rostlin

§51, odst. 4

- (4) vlastník pozemku nebo jiná oprávněná osoba, která využívá pozemek v rámci podnikání (dále jen "uživatel pozemku") a hodlá na něm používat přípravky, jsou povinni s dostatečným předstihem před aplikací přípravků uvedených v odstavci 1
- **a) projednat opatření k ochraně včel** (odstavec 10) s chovatelem včel, jejichž stanoviště včelstev je v dosahu do 5 km od hranic pozemku, na němž má být aplikace provedena (dále jen "dotčení chovatelé včel"), a s místně příslušným obecním úřadem; jménem chovatelů včel může jednat jejich zástupce, nebo, jde-li o sdružení chovatelů včel, osoba oprávněná jednat za toto sdružení
- **b) projednat opatření k ochraně zvěře** (odstavec 10) s oprávněným uživatelem honitby.

74

9/5 Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s pokyny k ochraně včel, zvěře a vodních organismů tak, aby nedošlo k jejich úhynu?

326/2004 Sb. §51

(5) Uživatelé pozemků při jednání podle odstavce 4 a

■ **a) dotčení chovatelé včel jsou povinni se vzájemně prokazatelným způsobem informovat o jimi přijatých opatřeních k ochraně včel**, odpovídajících místním poměrům, zejména se zřetelem ke stanovišti včelstev ve vztahu k porostům navštěvovaným včelami, způsobu informování o směrech hromadného letu včel a době aplikace přípravků uvedených v odstavci 1 písm. a)

■ **b) dotčení uživatelé honitby jsou povinni se vzájemně prokazatelným způsobem informovat o jimi přijatých opatřeních k ochraně zvěře**, odpovídajících místním poměrům, zejména se zřetelem k porostům navštěvovaným zvěří, místům určeným ke krmení zvěře, druhům zvěře a způsobu informování o době aplikace přípravků, jejichž použití je nebezpečné nebo zvlášť nebezpečné pro suchozemské obratlovce

75

9/5 Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s pokyny k ochraně včel, zvěře a vodních organismů tak, aby nedošlo k jejich úhynu?

326/2004 Sb. §51

(6) **Zjistí-li chovatel včel, že došlo k úhynu včel, nebo zjistí-li uživatel honitby nebo osoba, již přísluší výkon rybářského práva, že došlo k úhynu zvěře nebo ryb v důsledku použití přípravku, oznámí to neprodleně příslušnému orgánu Státní veterinární správy.**

Veterinární správa + rostlinolékařská správa ► místní šetření (příp. zajistí odběr vzorků) ► informování chovatele včel nebo uživatele honitby nebo osoby, již přísluší výkon rybářského práva, o výsledku vyšetření. Záznam výsledku místního šetření + výsledek vyšetření vzorků poskytnete rostlinolékařské správě a chovatelům včel, popřípadě uživateli honitby nebo osobě, již přísluší výkon rybářského práva (pokud jsou dotčené osoby)

76

9/5 Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s pokyny k ochraně včel, zvěře a vodních organismů tak, aby nedošlo k jejich úhynu? návrh kontrolní tabulky

Poř. č. aktu	Poř. č.	Kontrolní bod	přímé nebezpečí pro zdraví lidí/zvířat	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body min.	Body max.
				malý	střední	velký	malá	střední	velká	ne	ano		
9	5	Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s pokyny k ochraně včel, zvěře a vodních organismů tak, aby nedošlo k jejich úhynu?	ano				Pokyny nebyly dodrženy, ale nebyly zjištěny a prokázány škody.	Místním šetřením bylo prokázáno poškození 3 a méně včelstev, nebo otravy 3 a méně ks suchozemských obratlovců nebo vodních organismů	Místním šetřením bylo prokázáno poškození 4 a více včelstev nebo otravy 4 a více ks suchozemských obratlovců nebo vodních organismů.				
				x	3	x	2	4	6	x	4	9	13

77

9/6 Byl přípravek aplikován tak, aby nedošlo k prokazatelnému zasažení rostlin mimo pozemek, půdní blok, na němž se prováděla aplikace? návrh kontrolní tabulky

Poř. č. aktu	Poř. č.	Kontrolní bod	přímé nebezpečí pro zdraví lidí/zvířat	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body min.	Body max.
				malý	střední	velký	malá	střední	velká	ne	ano		
9	6	Byl přípravek aplikován tak, aby nedošlo k prokazatelnému zasažení rostlin mimo pozemek, na němž se prováděla aplikace?	ano				Místním šetřením nebyly zjištěny/prokázány škody na sousedících porostech.	Místním šetřením byl prokázán ojedinělý okrajový úlet postřikové jichy a poškození rostlin na sousedících pozemcích/PB.	Místním šetřením byl prokázán souvislý pásový úlet postřikové jichy a poškození rostlin na sousedících pozemcích/PB.				
				x	3	x	2	6	8	x	2	7	13

78

**cross compliance - požadavky kontrolované
Ústavem pro státní kontrolu veterinárních
biopreparátů a léčiv**

79

**9/6 Byl přípravek aplikován tak, aby nedošlo
k prokazatelnému zasažení rostlin mimo pozemek, půdní
blok, na němž se prováděla aplikace?**

- zamezit zasažení rostlin mimo pozemek, na němž se provádí aplikace
- bude SRS ověřovat pouze to, zda při aplikaci přípravku na OR nedošlo k prokazatelnému zasažení rostlin mimo pozemek, na němž se prováděla aplikace
- Legislativní základ: 326/2004 Sb. §31, odst 4 a § 49 odst. 1, písm. C
- § 49 c) **nesmí být zasaženy rostliny mimo pozemek, na němž se provádí aplikace**

80

10/1 Je dodržován zákaz podávat zvířatům produkujícím potraviny zakázané látky?

Vyhláška **291/2003 Sb. o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí**, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech

§ 3 zákaz níže uvedených látek (výjimky jsou přesně specifikovány)

- a) uváděny do oběhu **thyreostatické látky, stilbeny, deriváty stilbenů, jejich soli a estery, 17-beta-estradiol a jeho estery a beta agonisté pro účely jejich podávání zvířatům, jejichž maso či jiné produkty jsou určeny k výživě lidí**, nejde-li o podání za účelem uvedeným v § 5 odst. 1 písm. b) a c)
- b) podávány hospodářským zvířatům nebo živočichům vodního hospodářství látky uvedené pod písmenem a), jakož i látky s **estrogenním, androgenním** nebo **gestagenním účinkem**

81

10/1 Je dodržován zákaz podávat zvířatům produkujícím potraviny zakázané látky?

(1) V rámci léčebného ošetření je možno podávat

- **a) hospodářským zvířatům registrované veterinární léčivé přípravky obsahující testosteron a progesteron včetně derivátů těchto látek, které mohou být v organismu v místě podání snadno hydrolyzovány na výchozí sloučeniny (vlastní léčivé látky).** Tyto veterinární léčivé přípravky musí splňovat požadavky stanovené zvláštním právním předpisem²⁾ na jejich uvádění do oběhu a mohou být podávány pouze jednoznačně identifikovaným hospodářským zvířatům, a to injekčně, anebo v případě léčby ovariálních dysfunkcí ve formě vaginálních spirál (nikoli implantací)
- **b) koňovitým perorálně registrované veterinární léčivé přípravky obsahující allyltrenbolon anebo beta agonisty, a to v souladu s rozhodnutím o registraci**
- **c) kravám při telení registrované veterinární léčivé přípravky obsahující beta agonisty, a to injekčně za účelem vyvolání tokolýzy**

82

10/1 Je dodržován zákaz podávat zvířatům produkujícím potraviny zakázané látky? návrh kontrolní tabulky

Rozsah		
malý	střední	velký
jediné zvíře ošetřené v chovu	do 5% ošetřených zvířat v chovu	nad 5% ošetřených zvířat v chovu
2	5	10

Závažnost		
malá	střední	velká
x	x	ano
0	0	10

Trvalost	
ne	ano
x	ano
0	10

83

10/2 Nejsou v hospodářství přechovávány a vlastněny zakázané látky nebo přípravky?

(5) Chovatelé nesmí vlastnit ani přechovávat veterinární léčivé přípravky uvedené v odstavci 1 písm. c).

- thyreostatické látky
- stilbeny
- deriváty stilbenů, jejich soli a estery
- 17-beta-estradiol a jeho estery
- beta agonisté

84

10/2 Nejsou v hospodářství přechovávány a vlastněny zakázané látky nebo přípravky? návrh kontrolní tabulky

Rozsah		
malý	střední	velký
Množství přípravků s obsahem látek s estrogením, gestagením či androgením účinkem, v chovech zvířat, u kterých mohou být takové přípravky podávány, převyšuje dávky pro ošetření daných zvířat v rámci příslušné léčebné kúry doložené úplnými záznamy	Množství přípravků s obsahem látek s estrogením, gestagením či androgením účinkem, v chovech zvířat, u kterých mohou být takové přípravky podávány, několikanásobně převyšuje dávky pro ošetření daných zvířat v rámci příslušné léčebné kúry doložené úplnými záznamy	Přítomnost thyreostatik a stilbenů v hospodářství. Přítomnost přípravků s obsahem 17-beta estradiolu, beta agonistů, látek s androgením, gestagením či estrogením působením v hospodářství, kde není povoleno jejich použití.
2	5	8

Závažnost		
malá	střední	velká
x	x	ano
0	0	10

Trvalost	
ne	ano
x	ano
0	10

85

10/3 Jsou dodržovány ochranné lhůty v případě legálního ošetření přípravkem s obsahem zakázaných látek?

166/1999 Sb. § 19 odst 2

(2) Zvířata, jimž byly podány doplňkové látky, léčivé přípravky a další přípravky zanechávající nežádoucí rezidua v živočišných produktech, mohou být využívána k získávání nebo výrobě produktů určených k výživě lidí až po uplynutí ochranné lhůty stanovené výrobcem nebo schválené příslušným orgánem. Jde-li o léčivé přípravky, které byly použity v případě nepředpokládaném rozhodnutím o jejich registraci, anebo jde-li o neregistrované léčivé přípravky, u kterých není uvedena ochranná lhůta, mohou být zvířata takto využívána po uplynutí nejméně

- a) 28 dnů, jde-li o maso drůbeže a savců, včetně vnitřností a tuků,
- b) 7 dnů, jde-li o mléko a vejce,
- c) 500 stupňodnů, jde-li o maso ryb, přičemž počet stupňodnů se zjišťuje násobením průměrné denní teploty vody počtem dnů.

86

10/3 Jsou dodržovány ochranné lhůty v případě legálního ošetření přípravkem s obsahem zakázaných látek?

291/2003 Sb. § 8

- (1) Chovná zvířata, včetně chovných zvířat, u nichž se nadále nepočítá s využíváním jejich reprodukčních schopností, kterým byly podány registrované veterinární léčivé přípravky uvedené v § 5 nebo 6 za podmínek v nich stanovených a u kterých byla dodržena ochranná lhůta stanovená v rozhodnutí o registraci, mohou být uváděna do oběhu a jejich maso může být opatřeno označením zdravotní nezávadnosti.

87

10/3 Jsou dodržovány ochranné lhůty v případě legálního ošetření přípravkem s obsahem zakázaných látek

- (2) S vysoce hodnotnými koňmi, zejména závodními, sportovními nebo cirkusovými, anebo s koňmi určenými k plemenitbě či pro výstavy, jimž byly z důvodů uvedených v § 5 podány registrované veterinární léčivé přípravky obsahující allyltrenolon nebo beta agonisty, lze obchodovat ještě před uplynutím ochranné lhůty, pokud byly splněny podmínky pro podání těchto přípravků a pokud jsou druh a datum ošetření uvedeny ve veterinárním osvědčení nebo v průkazu koně.
- (3) Živočišné produkty pocházející od zvířat, kterým byly podány v souladu s ustanoveními této vyhlášky registrované veterinární léčivé přípravky obsahující látky s estrogením, androgenním nebo gestagenním účinkem anebo beta agonisty, mohou být uváděny do oběhu k lidské spotřebě, pokud veterinární léčivé přípravky podané těmto zvířatům odpovídají požadavkům § 7 a pokud před poražením těchto zvířat byly dodrženy ochranné lhůty.

88

10/3 Jsou dodržovány ochranné lhůty v případě legálního ošetření přípravkem s obsahem zakázaných látek **návrh kontrolní tabulky**

Rozsah		
malý	střední	velký
Do 1% ošetřených zvířat v chovu	od 1% do 10% ošetřených zvířat v chovu	nad 10% ošetřených zvířat v chovu
2	5	10

Závažnost		
malá	střední	velká
x	x	ano
0	0	10

Trvalost	
ne	ano
x	ano
0	10

89

10/4 Jsou dodržována omezení s souvislosti s legálním použitím zakázaných látek?

166/1999 Sb §19

- (3) Doplnkové látky a léčivé přípravky, které mají **hormonální, thyreostatický nebo beta adrenergní** účinek, nesmí být uváděny do oběhu a podávány zvířatům uvedeným v odstavci 1, s výjimkou případů stanovených prováděcím právním předpisem.

90

10/4 Jsou dodržována omezení s souvislosti s legálním použitím zakázaných látek?

291/2003 § 5

(1) V rámci léčebného ošetření je možno podávat

- a) **hospodářským zvířatům** registrované veterinární léčivé přípravky obsahující testosteron a progesteron včetně derivátů těchto látek, které mohou být v organizmu v místě podání snadno hydrolyzovány na výchozí sloučeniny (vlastní léčivé látky). Tyto veterinární léčivé přípravky musí splňovat požadavky stanovené zvláštním právním předpisem²⁾ na jejich uvádění do oběhu
- b) **koňovitým** perorálně registrované veterinární léčivé přípravky obsahující allyltrenbolon anebo beta agonisty, a to v souladu s rozhodnutím o registraci
- c) **kravám při telení** registrované veterinární léčivé přípravky obsahující beta agonisty, a to injekčně za účelem vyvolání tokolýzy

91

10/4 Jsou dodržována omezení s souvislosti s legálním použitím zakázaných látek? návrh kontrolní tabulky

Rozsah		
malý	střední	velký
do 1% zvířat v chovu, jichž se problém týká	od 1% do 10% zvířat v chovu, jichž se problém týká	nad 10% zvířat v chovu, jichž se problém týká
1	3	5

Závažnost		
malá	střední	velká
neúplné vedení záznamů, záznamy nedostupné na místě	aplikace přípravků zootechnikem v případě aplikace vyžadující veterináře (článek 4), nebo nedostatečná identifikace zvířat	ošetření bez vědomí veterináře, nebo absence záznamů
1	3	5

Trvalost	
ne	ano
x	ano
0	5

92

11. A cross compliance - požadavky kontrolované Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí

93

11. A cross compliance - požadavky kontrolované Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí - **legislativa**

■ NR 178/2002 Článek 14 Požadavky na bezpečnost potravin

1. Potravina nesmí být uvedena na trh, není-li bezpečná.
2. Potravina se nepovažuje za bezpečnou, jeli považována za
 - a) škodlivou pro zdraví;
 - b) nevhodnou k lidské spotřebě

Při posouzení se berou v úvahu:

- a) obvyklé podmínky použití potraviny spotřebitelem a v každé fázi výroby, zpracování a distribuce
- b) informace poskytnuté spotřebiteli, včetně informací na štítku nebo dalších informací obecně dostupných spotřebiteli o tom, jak zamezit škodlivým účinkům určité potraviny nebo skupiny potravin na zdraví.

11. A cross compliance - požadavky kontrolované Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí - legislativa

■ NR 178/2002 Článek 14 Požadavky na bezpečnost potravin

Při rozhodování o tom, zda je potravinu škodlivá pro zdraví, se berou v úvahu

- a) pravděpodobné okamžité nebo krátkodobé nebo dlouhodobé účinky dotyčné potraviny nejen na zdraví osoby, která ji konzumuje, ale také na zdraví dalších generací
- b) pravděpodobné kumulativní toxické účinky
- c) zvláštní zdravotní citlivost určité skupiny spotřebitelů, jeli potravinu pro tuto skupinu spotřebitelů určena

11. A cross compliance - požadavky kontrolované Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí - legislativa

■ NR 178/2002 Článek 17 Povinnosti

1. Provozovatelé potravinářských a krmivářských podniků ve všech fázích výroby, zpracování a distribuce zajistí v podnicích, které řídí, aby potraviny a krmiva splňovaly požadavky potravinového práva, které se týkají jejich činnosti, a kontrolují plnění těchto požadavků

■ NR 178/2002 Článek 18 Sledovatelnost

2. Provozovatelé potravinářských a krmivářských podniků musí být schopni identifikovat každou osobu, která jim dodala potravinu, krmivo hospodářské zvíře nebo jakoukoli látku, která je určena k přimísení do potraviny nebo krmiva nebo u níž se předpokládá, že do nich bude přimíseno za tímto účelem zavedou tyto provozovatelé systémy a postupy, které umožní, aby tyto informace byly na požádání poskytnuty příslušným orgánům.

11. A cross compliance - požadavky kontrolované Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí -

11/1

Splňuje potravina limity na obsah cizorodých látek a pesticidů?

11/2

Je potravina prostá škůdců a bez známek mikrobiálního kažení či plísňě viditelné pouhým okem?

11/3

Je zabráněno kontaminaci potravin cizorodými látkami a kontaminaci způsobené zvířaty a škůdci?

11/4

Je zabráněno kontaminaci potravin cizorodými látkami a kontaminaci způsobené zvířaty a škůdci?

11. A cross compliance - požadavky kontrolované Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí -

11/5

Je provozovatel potravinářského podniku schopen identifikovat každého odběratele svých produktů?

11/6

Je zajištěno takové označení nebo identifikace produktu, které zajišťuje jeho sledovatelnost ?

11/7

Pokud se provozovatel potravinářského podniku dozvěděl o tom, že jím vyprodukovaná a dodaná potravina či surovina nebyla bezpečná, informoval o tom všechny své odběratele a příslušný dozorový orgán a zajistil stažení nebezpečné potraviny z trhu?

11. B cross compliance - požadavky kontrolované Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským

99

11. B cross compliance – ÚKZUZ- legislativa

NR 178/2002 článek 15, odst. 4 Požadavky na bezpečnost potravin

4. Krmivo, které je v souladu se zvláštními předpisy Společenství upravujícími bezpečnost krmiv, se považuje za bezpečné z hledisek, na něž se vztahují dotyčné předpisy Společenství

NR 178/2002 článek 17, odst. 1 Povinnosti

1. Provozovatelé potravinářských a krmivářských podniků ve všech fázích výroby, zpracování a distribuce zajistí v podnicích, které řídí, aby potraviny a krmiva splňovaly požadavky potravinového práva, které se týkají jejich činnosti, a kontrolují plnění těchto požadavků

100

11. B cross compliance – ÚKZUZ- legislativa

NR 183/2005 článek 5 Zvláštní povinnosti

6. Provozovatelé krmivářských podniků a zemědělci čerpají a užívají krmivo pouze z provozoven, které jsou registrovány nebo schváleny v souladu s tímto nařízením

- a) doprava, skladování a manipulace s primárními produkty v místě produkce;
- b) přepravní operace pro dodávku primárních produktů z místa produkce do provozu
- c) míchání krmiv pro výhradní požadavky svých vlastních hospodářství bez použití doplňkových látek nebo premixů doplňkových látek, s výjimkou doplňkových látek k silážování

101

11. B cross compliance – ÚKZUZ- legislativa

KRMENÍ

1. Skladování

Krmivo musí být **skladováno odděleně od chemických látek** a jiných produktů zakázaných jako krmivo. **Skladovací prostory a kontejnery musí být udržovány čisté a suché** a v případě potřeby musí být přijata vhodná opatření k hubení škůdců. **Skladovací prostory a kontejnery musí být pravidelně čištěny**, aby se předešlo nežádoucí křížové kontaminaci.

Osivo musí být **řádně skladováno tak, aby nebylo přístupné zvířatům**.

Medikované krmivo a nemedikované krmivo určené pro různé kategorie nebo druhy zvířat musí být skladováno tak, aby se snížilo riziko, že bude zkrmeno zvířaty, kterým není určeno.

102

11. B cross compliance – ÚKZUZ- legislativa

2. Rozvoz

Systém rozvozu krmiva v hospodářství musí zajišťovat, aby bylo správné krmivo odesláno do správného místa určení.

Při rozvozu a krmení musí být s krmivem zacházeno tak, aby se zajistilo, že nedojde ke kontaminaci z kontaminovaných skladovacích prostor a vybavení.

S nemedikovanými

krmivy musí být manipulováno odděleně od krmiv medikovaných,

aby se předešlo kontaminaci. **Dopravní prostředky a krmné zařízení hospodářství musí být čištěny v pravidelných intervalech,** zejména pokud se používají k dodávkám a rozvozu medikovaného krmiva.

103

11. B cross compliance – ÚKZUZ- kontrolní požadavky

11 /8

Jsou krmiva odebírána jen z provozů, které jsou řádně registrovány?

návrh kontrolní tabulky

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body max. počet bodů
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
8	X	Zjištěn jednorázový odběr	Provozovatel opakovaně odebírá krmiva z neregistrovaných provozů	X	Odebraná krmiva neobsahují doplňkové látky nebo zpracované živočišné bílkoviny	Odebraná krmiva obsahují doplňkové látky nebo zpracované živočišné bílkoviny	Krmivo z neregistrovaného provozu nebylo zkrmeno	Krmivo z neregistrovaného provozu bylo zkrmeno	
	0	6	10	0	12	20	0	10	40

104

11. B cross compliance – ÚKZUZ- kontrolní požadavky

11 /9

Jsou krmiva skladována odděleně od chemických látek, odpadů a dalších nebezpečných a zakázaných látek, medikovaných krmiv, doplňkových a jiných krmiv.....

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body max. počet bodů
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
9	Nesprávné skladování krmiva o hmotnosti do 1 tuny nebo zkrmení znehodnoceného, kontaminovaného nebo	Nesprávné skladování krmiva od 1 tuny do 10 tun nebo zkrmení znehodnoceného, kontaminovaného nebo pro jiné zvíře určeného krmiva	Nesprávné skladování krmiva nad 10 tun nebo zkrmení znehodnoceného,	Skladovací podmínky nezabraňují znehodnocení nebo	Výskyt znehodnoceného nebo kontaminovaného	V distribučních systémech jsou	Základní krmivo nebylo zkrmen	Základní krmivo bylo zkrmen	
	pro jiné zvíře určeného krmiva v rozsahu do 10 DJ včetně	v rozsahu od 10 do 50 DJ včetně	kontaminovaného nebo pro jiné zvíře určeného krmiva v rozsahu nad 50 DJ	kontaminaci krmiva	ného krmiva	příloha znehodnocená či kontaminovaná krmiva nebo krmiva určená jiným zvířatům	o	no	
	4	12	20	8	24	40	0	10	70

11. B cross compliance – ÚKZUZ- kontrolní požadavky

11 /10

Jsou vedeny záznamy o zdroji a množství krmiva a jeho spotřebě tak, aby byl zachován princip dohledatelnosti použitého krmiva?
návrh kontrolní tabulky

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body max. počet bodů
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
10	Nedostatk y v 1 záznamu	Nedostatk y ve více než 1 záznamu	Záznamy nevedeny	Nedostatk y v záznamech, které nebrání dohledatelnosti krmiva	Ze záznamů nelze krmivo dohledat	Ze záznamů nelze krmivo identifikovat	Doplnění nebo zavedení záznamů	X	
	1	3	5	2	6	10	0	x	15

11. B cross compliance – ÚKZUZ- kontrolní požadavky

11 /11

Jsou vedeny záznamy o každém použití přípravků na ochranu rostlin, biocidních produktů, geneticky modifikovaného osiva a zohledňovány výsledky analýz vzorků krmiv zaměřených na bezpečnost krmiva?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body max. počet bodů
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
11	Nedostatků v 1 záznamu	Nedostatků ve 2 až 3 záznamech nebo nezohlednění výsledků analýz	Nedostatků ve 4 a více záznamech nebo opakované nezohlednění výsledků analýz v uplynulých 12 měsících	Chybějící údaje v záznamech	Požadované záznamy nevedeny	Nejsou zohledněny výsledky analýz nebo respektovány doporučené postupy pro nakládání s krmivy	Doplnění nebo zavedení záznamu nebo zahájení uložených opatření	Základně krmivo bylo zkrmeno	
	2	6	10	4	12	20	0	10	40

12. cross compliance - požadavky kontrolované ÚKZUZem **legislativa**

NR 999/2001 Článek 7 Zakázaná krmiva

- Zkrmování živočišných bílkovin přežvýkavci je zakázáno.
- Zákaz podle odstavce 1 se rozšiřuje rovněž na jiná zvířata než přežvýkavce, a pokud jde o krmení těchto zvířat, omezuje se na produkty živočišného původu podle přílohy IV.

PŘÍLOHA IV KRMIVA - Rozšíření zákazu podle čl. 7 odst. 1 Zákaz podle čl. 7 odst. 1 se rozšiřuje na krmení

- farmových zvířat**, s výjimkou masožravých kožešinových zvířat, těmito látkami: zpracovanými živočišnými bílkovinami, želatinou pocházející z přežvýkavců, krevními produkty, hydrolyzovanými bílkovinami, difosforečnanem vápenatým a trifosforečnanem vápenatým živočišného původu („difosforečnan vápenatý a trifosforečnan vápenatý a krmivý obsahující bílkoviny uvedené v podbodech
- přežvýkavců živočišnými bílkovinami a krmivý obsahujícími tyto bílkoviny.**

12. cross compliance - požadavky kontrolované ÚKZUzem **legislativa**

12 /1

Dodržuje provozovatel zákaz krmení hospodářských zvířat živočišnými bílkovinami a krmivy tyto bílkoviny obsahujícími?

12 /2

Dodržuje provozovatel podmínky odděleného skladování živočišných bílkovin a krmiv tyto bílkoviny obsahujících?

11. C cross compliance - požadavky kontrolované Státní veterinární správou

11. C cross compliance - požadavky kontrolované Státní veterinární správou

11 /12

Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uváděny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, kterým byly podány látky skupiny A přílohy I směrnice 96/23/EHS ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	malý	střední	velký	malá	střední	velká	ne	ano	max. počet bodů
12	x	x	V případě zjištění porušení jsou ohrožení spotřebitelé bez ohledu na to, kolik zvířat chovatel dodal.	x	x	V případě zjištění porušení je závažnost ohrožení spotřebitelů vždy velká.	x	ano	
	0	0	10	0	0	10	0	5	25

111

11. C cross compliance - požadavky kontrolované SVS ČR Kontrolované požadavky 11/13 až 11/15 – NR 178/2002. článek 14

11 /13

Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uvedeny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, u kterých nebyla dodržena ochranná lhůta u veterin. léčivých přípravků skupiny B1 a B2 směrnice Rady 96/23/EHS nebo v jejichž produktech byla zjištěna rezidua nad stanovený max. rezid. limit?

11 /14

Nebylo dodáno mléko do mlékárny bez souhlasu krajské veter. správy v době kdy mělo hosp. pozastav. nebo odebraný status hosp. úředně prostého brucelózy skotu nebo úředně prostého brucelózy ovcí a koz

11 /15

Nebylo dodáno mléko do mlékárny bez souhlasu krajské veterín. správy v době, kdy mělo hosp. pozast. nebo odebraný status hospodářství úředně prostého tuberkul. skotu?

návrhy hodnotících tabulek 11/13- a 11/14

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	malý	střední	velký	malá	střední	velká	ne	ano	max. počet bodů
13	x	x	V případě porušení jsou ohroženi spotřebitelé bez ohledu na to, kolik zvířat dodal.	x	x	V případě zjištění porušení je závažnost ohrožení spotřebitelů vždy velká.	x	ano	
	0	0	10	0	0	10	0	5	25

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	malý	střední	velký	malá	střední	velká	ne	ano	max. počet bodů
14	Dodávky malého ¹ množství <u>méla</u>	Dodávky většího než malého ¹ množství mléka			Veškeré mléko je dodáváno k mlékárenskému ošetření	Podnik dodává mléko také/pouze přímo konečnému spotřebiteli	Stav trval maximálně jeden týden	Stav byl více než jeden týden	
	0	5	0	0	5	0	0	5	15

113

11 /15 návrh hodnotící tabulky

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	malý	střední	velký	malá	střední	velká	ne	ano	max. počet bodů
15	Dodávky malého ¹ množství <u>méla</u>	Dodávky většího než malého ¹ množství mléka			Veškeré mléko je dodáváno k mlékárenskému ošetření	Podnik dodává mléko také/pouze přímo konečnému spotřebiteli	Stav trval maximálně jeden týden	Stav byl více než jeden týden	
	0	5	0	0	5	0	0	5	15

114

**11. C cross compliance - požadavky
kontrolované SVS ČR 11/16-11/18 NR 178/2002.
článek 14 a článek 17, odst 1**

11 /16

Nezařadil chovatel pro dodávku mléka mléko od zvířat, která ze zdravotního hlediska nesplňují podmínky pro dodávku mléka?

11 /17

Je s mlékem při jeho získávání a skladování zacházeno tak, aby se vyloučilo ohrožení zdravotní nezávadnosti nebo snížení jeho jakosti?

11 /18

Je s vejci zacházeno tak, aby nebyla ohrožena jejich zdravotní nezávadnost nebo jakost?

**12. cross compliance - požadavky
kontrolované SVS ČR 12/3-12/6, NR 178/2002.
článek 14 a článek 17, odst 1**

12 /3

Byl nahlášen krajské veterinární správě výskyt TSE, a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění TSE?

12 /4

Nebyla přemístována zvířata z hospodářství podezřelá z infekce TSE, která byla úředně omezena v pohybu do doby, kdy byly známy výsledky klinického vyšetření a epizootologického šetření provedené příslušnou krajskou veterinární správou?

12 /5

Nebylo manipulováno se zvířaty podezřelými z infekce TSE, která měla být za úředního dohledu usmrcena pro laboratorní vyšetření?

12 /6

Byly všechny části těla zvířete podezřelého z infekce TSE ponechány pod úředním dozorem do doby stanovení diagnózy nebo odstraněny v souladu s nařízením (ES) č. 1774/2002 ?

**12. cross compliance - požadavky
kontrolované SVS ČR 12/7-12/11, NR 178/2002.
článek 14 a článek 17, odst 1**

12 /7

Nebyly přemísťovány části těla zvířete pozitivního na TSE, které se měly neškodně odstranit v souladu s nařízením (ES) č. 1774/2002?

12 /8

Nebyla přemísťována riziková zvířata a produkty z nich, která byla identifikována šetřením a měla být usmrcena a neškodně odstraněna v souladu s nařízením (ES) č. 1774/2002?

12 /9

Nebyla přemísťována zvířata vnímavá k TSE a produkty živočišného původu, které z nich byly získány na hospodářství, na kterém bylo infikované zvíře přítomno; přemísťování bylo jenom na základě schválení příslušné krajské veterinární správy?

12 /10

Je uváděn na trh skot, mimo pozitivního zvířete a kohorty vytvořené na základě šetření, a jejich embrya a vajíčka doprovázena příslušným veterinárním osvědčením?

12 /11

Jsou uváděny na trh ovce s vyhovujícím genotypem a jejich embrya a vajíčka doprovázena příslušným veterinárním osvědčením?

**13. cross compliance - požadavky
kontrolované SVS ČR 13/1-15/1**

13/1

Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt slintavky a kulhavky, a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění nebo zajistil uvědomění krajské veterinární správy?

14/1

Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt následujících nákaz, a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění: 1. vezikulární stomatitida, 2. vezikulární choroba prasat, 3. mor skotu, 4. mor malých přežvýkavců, 5. nodulární dermatitida skotu, 6. horečka údolí Rift, 7. katarální horečka ovcí, 8. neštovice ovcí a koz, 9. africký mor prasat, 10. enzootická hemoragická choroba jelenovitých nebo zajistil uvědomění krajské veterinární správy?

15/1

Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt katarální horečky ovcí, a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění nebo zajistil uvědomění krajské veterinární správy?

požadavky na bezpečnost potravin (nař. 852/2004)

- pro zajištění bezpečnosti potravin od prvovýroby až po uvedení na trh nebo vývoz včetně je nezbytný integrovaný přístup. Každý provozovatel potravinářského podniku v celém potravinovém řetězci by měl zajišťovat, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti potravin
- rizika pro potraviny existující na úrovni prvovýroby by měla být identifikována a vhodným způsobem omezována, aby bylo zajištěno dosažení cílů tohoto nařízení. Avšak v případě, kdy provozovatel potravinářského podniku dodává malá množství vlastních produktů z prvovýroby konečnému spotřebiteli nebo místnímu maloobchodu, je vhodné chránit veřejné zdraví vnitrostátním právem především z důvodu úzkého vztahu výrobce a spotřebitele

119

požadavky na bezpečnost potravin (nař. 852/2004)

- všeobecné použití zásad analýzy rizik a kritických kontrolních bodů (HACCP) na prvovýrobu dosud není proveditelné. Pokyny pro správnou praxi by měly podpořit používání vhodných hygienických postupů. Podle potřeby by však měly být tyto pokyny doplněny zvláštními hygienickými pravidly pro prvovýrobu. Hygienické požadavky na prvovýrobu a související postupy by se měly lišit od požadavků na jiné postupy
- ačkoli by se požadavek zavést postupy založené na zásadách HACCP neměl hned od počátku vztahovat na prvovýrobu, bude možnost jeho rozšíření jednou ze součástí přezkumu, které Komise provede v rámci následného provádění tohoto nařízení.
- je však vhodné, aby členské státy vedly provozovatele na úrovni prvovýroby k tomu, aby takové zásady uplatňovali v nejvyšší možné míře

120

požadavky na bezpečnost potravin (nař. 852/2004)

Postup založený na zásadách HACCP je použití principů HACCP, tzn. že provozovatel je schopen doložit, že zná všechna zdravotní nebezpečí, která se mohou v procesu jím prováděné výroby potravin uplatnit a že tato nebezpečí ovládá tzv. ovládacími opatřeními (postupy, které zaručují, že vyrobí, připraví a podá zdravotně nezávadnou potravinu)

121

požadavky na bezpečnost potravin- systém HACCP (systém kritických a kontrolních bodů)

System tvoří sedm zásad:

- **1.** Vypracování analýzy nebezpečí a stanovte jejich rizika
- **2.** Stanovení kritických bodů
- **3.** Určení kritických limitů
- **4.** Určení způsobu monitoringu (kontrola kritických bodů)
- **5.** Určení nápravných opatření
- **6.** Určení postupy ověřování, kterými se potvrdí, že je systém účinný
- **7.** Zvolení způsobu dokumentace všech plánovaných postupů a záznamů

122

návrh systému kritických bodů pro prvovýrobu

Naskladnění nových zvířat

Ustájení

(Venkovní výběh a pastevní management)

Napájení a krmení

123

bezpečnost potravin a krmiv

Veterinární péče

Obecně chov zvířat

Příprava na přepravu

Shromažďování a skladování statkových hnojiv

Odstranění uhynulých zvířat

124

bezpečnost potravin a krmiv

- definování procesů probíhajících v podniku
- řízená dokumentace (kompletní systém)
- přesně stanovený popis pracovních pozicí pracovníků
- přesně stanovené povinnosti pracovníků
- lepší přehled o podniku
- jasně definovaná vize podniku, politika jakosti, podnikatelský plán

125

systemy v zemědělství

GLOBALGAP

- celosvětově uznávané schéma pro certifikaci zemědělských produktů
- soubor norem pro správnou zemědělskou praxi
- certifikace je určitou smlouvou mezi producentem a obchodníkem, konečnému spotřebiteli není přímo viditelný (nesmí být označen na obalu výrobku apod.)
- mezi základní cíle patří: bezpečnost potravin, ochrana životního prostředí, ochrana zdraví a bezpečnosti při práci, sociální standardy pracovníků, welfare zvířat

126

systemy v zemědělství

GLOBALGAP- zavádění

- první inspekce v době sklizně (případně alternativní načasování inspekce za určitých podmínek)
- certifikát se vystavuje **vždy na produkt – komoditu !!!** (např. jablka, mléko apod.) nikoliv na lokalitu, nebo firmu
- platnost certifikátu je 12 měsíců, pak dochází každý rok k recertifikaci
- existuje více možností certifikace (produkty pro 1 farmu nebo skupinu výrobců)

systemy v zemědělství – výhody v praxi

oblast personalistiky

písemná analýza rizik v oblasti pracovních podmínek

- politika zdraví
- bezpečnost práce
- řešení úrazů
- hygienické postupy
- mimořádné události

systemy v zemědělství – výhody v praxi

oblast školení - záznamy školení

- osnova školení
- jméno školitele
- datum a účastníci školení
- evidence docházky
- školení BOZP
- hygienické vývěsky v podniku

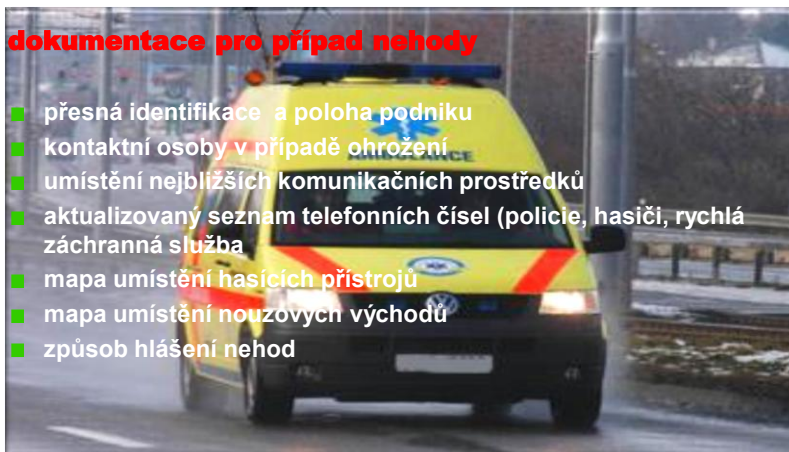

129

systemy v zemědělství – výhody v praxi

dokumentace pro případ nehody

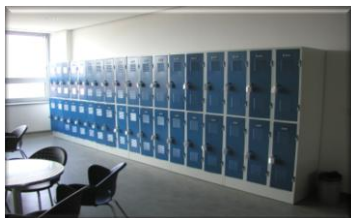
- přesná identifikace a poloha podniku
- kontaktní osoby v případě ohrožení
- umístění nejbližších komunikačních prostředků
- aktualizovaný seznam telefonních čísel (policie, hasiči, rychlá záchranná služba)
- mapa umístění hasicích přístrojů
- mapa umístění nouzových východů
- způsob hlášení nehod

systemy v zemědělství – výhody v praxi

zázemí zaměstnanců, dokumentace o zaměstnancích

- přesná identifikace zaměstnance
- dostupné zařízení k mytí rukou, dostupná „denní místnost“
- v případě ubytoven dostupné vhodné základní vybavení

131

systemy v zemědělství – výhody v praxi

hygienická politika

dokumentované hygienické instrukce a postupy (např. při kontaminaci nebezpečnými látkami)

instrukce k používání vhodného ochranného oděvu

132

systemy v zemědělství – výhody v praxi

odpadová politika

- dokumentace vzniklých odpadních produktů (včetně hluku či světelného smogu nebo emise nadměrných živin)
- dokumentovaný odpadový management

133

systemy v zemědělství – výhody v praxi

- energetická politika
- dokumentace péče o zákazníky (reklamace, přání, stížnosti)
- dokumentace sledovatelnosti, postupy stažení výrobku z oběhu

134

odkazy a zdroje

www.szpi.cz
www.srs.cz
www.svscr.cz
www.uskvbl.cz/
www.ukzuz.cz
www.google.cz
www.lpis.cz
www.eagri.cz
www.eurlex.eu
www.esipa.cz
www.asz.cz
www.czso.cz
<http://www.scienceshop.cz>
www.defra.uk
<http://agriculture.gouv.fr/>

Haccp in agriculture: practical guide (third edition), Campden BRI, 2009

135

Děkuji Vám za pozornost !

 UniConsulting

UniConsulting, s.r.o.

Ctiněveská 2159

190 16 Praha 9 - Újezd nad Lesy

Tel.: **+420 281 970 520**

Fax: **+420 281 973 735**

E-mail: uniconsulting@uniconsulting.cz

Web: www.uniconsulting.cz

